

§§174-208

Sammanträdesprotokoll för Regionfullmäktige

Plats och tid: Onsdagen den 26 november 2025 klockan 09.00-16.00 i Kunskaps Gallerians aula, S:t Larsgatan 44, Linköping

Närvarande

- 1 Fredrik Sjöstrand (M)
- 2 Matilda Ekeblad (M)
- 3 Per Arne Fall (M) **ersätter** Andrea Corina Bernicu (M)
- 4 Päivi Johansson **ersätter** Ralf Holmér (M)
- 5 Oscar Strömblad (M)
- 6 Jacob Cernvall (M)
- 7 Tommy Ählström (M)
- 8 Suada Tolic (M)
- 9 Marie Morell (M)
- 10 Lars Ahlm (M)
- 11 Emil Steen (M)
- 12 Eva Hermansson (M)
- 13 Jan Owe-Larsson (M)
- 14 Jörgen Rundgren (M)
- 15 Mia Landell (M)
- 16 Anna Nilsson (M)
- 17 Anwar Samuelsson (M)
- 18 Annette Olsson (M)
- 19 Viola Ingvarsson (M)
- 20 Ritha Andersson **ersätter** Tobias Eriksson (M)
- 21 Bert Egnell (M)
- 22 Helen Albrektsson (M)
- 23 Lena Micko (S) §§ 174–198
- 23 Håkan Dahlgren (S) **ersätter** Lena Micko (S) §§ 199–208
- 24 Niklas Nåbo (S)
- 25 Rebecka Hägg (S)
- 26 Martin Tollén (S)
- 27 Ellen Aguirre (S)
- 28 Camilla Jonsson (S) **ersätter** Nicklas Andersson (S)
- 29 Alma Basic (S)
- 30 Peter Hermansson (S)

Justering

--	--

- 31 Fia Storkull (S)
- 32 Ghassan Al-Janabi (S)
- 33 Jessika Lindström (S)
- 34 Kaisa Karro (S)
- 35 Bigitta Wessman Thyrsen (S) **ersätter** Mattias Ottosson (S)
- 36 Eva Pedersen (S)
- 37 Klas Corbelius (S)
- 38 Ann-Charlotte Wiberg (S)
- 39 Linus Emmoth (S)
- 40 Eva Edgren Vikmång (S)
- 41 David Ergül (S)
- 42 Patrick Lindahl (S) **ersätter** Christina Hasselrot (S)
- 43 Elisabet Edlund (S)
- 44 Alexander Fröderberg (S)
- 45 Britt Olauson (S)
- 46 Jörgen Oskarsson (S)
- 47 Annsofi Ramevik (S)
- 48 Göran Fältgren (S)
- 49 Anna Johansson (S)
- 50 Torbjörn Holmqvist (S)
- 51 Ulrika Jeansson (S)
- 52 Renée Georgio (S)
- 53 Camilla Egberth (S)
- 54 Hans Elf (S)
- 55 Per Larsson (KD)
- 56 Birre Waern (KD)
- 57 Martin Zetterlund (KD)
- 58 Anders Eksmo (KD)
- 59 Elvira Wibeck (KD)
- 60 Lena Käcker Johansson (KD)
- 61 Annicki Oscarsson (KD)
- 62 Kristin Andersson (KD)
- 63 Julie Tran (C)
- 64 Richard Kullberg (C)
- 65 Kerstin Sjöberg (C)
- 66 Carola Andersson (C) **ersätter** Jenny Elander Ek (C)
- 67 Magnus Ek (C) **ersätter** Birgitta Gunnarsson (C)
- 68 Maria Persdotter (C)
- 69 Monika Broman (L)
- 70 Nils Babtist (L)
- 71 Anna Drake (L) **ersätter** Alexander Höglund (L) §§ 174–185

Justering

--	--

- Alexander Höglund (L) §§ 187–208
- 72 Gun Inger Andersson (L)
- 73 Margareta Fallsvik (L)
- 74 Hildegard Jarskog (MP) **ersätter** Margareta Fransson (MP)
- 75 Catarina Engström (MP)
- 76 Daniel Egonsson (MP) **ersätter** Linda Sundregård (MP)
- 77 Joakim Gustafsson (SD)
- 78 Christoffer Jarnvall (SD) **ersätter** Tom Pettersson (SD) § 174–194
Tom Pettersson §§ 195–208
- 79 Charlotte Wessman (SD)
- 80 Patrik Westlund (SD)
- 81 Erik Johansson (SD)
- 82 Benny Sellborn (SD)
- 83 Susanna Lindvall (SD)
- 84 Gunilla Hellberg (SD)
- 85 Thomas Svensson (SD)
- 86 Richard Svensson (SD)
- 87 Jörgen Pettersson (SD)
- 88 Richard Oddson **ersätter** Mikael Eriksson (SD)
- 89 Björn Sandberg (SD) §§ 174–178
Wolldurf Skallbom (SD) **ersätter** Björn Sandberg (SD) §§ 179–208
- 90 Nathalie Pettersson (SD)
- 91 Daniel Ringqvist (SD)
- 92 Irina Sedova (SD)
- 93 Jessica Eek (V)
- 94 Ibtisam Yusuf (V)
- 95 Jonas Söderlund (V) **ersätter** Elin Andersson (V)
- 96 Maja Engström (V)
- 97 Emil Broberg (V)
- 98 Tobias Holmberg (V)
- 99 Maj-Viol Axelius Thostrup (V)
- 100 Amy Berglund (V) **ersätter** Malin Öst (V)
- 101 Rolf Hansson (V)

Justering

Ordförande Nils Babtist

Justerare Elvira Wibeck

Justerare Rebecka Hägg

Sekreterare Peder Björn

Protokollet justeras med elektronisk signering. Justeringen tillkännages genom anslag på Region Östergötlands anslagstavla på webbplatsen regionostergotland.se.

Justering

--	--

Föredragningslista

§	Rubrik	Ärende	Sida
§ 174	Upprop		7
	Val av justerare tillika rösträknare		
§ 175	Föredragningslistan		8
§ 176	Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen - Delårsrapport augusti 2025	2025/9339	9
§ 177	Patientnämnden Delårsrapport o8 2025	2025/9018	10
§ 178	Avgiftsbestämmelser för år 2026	2025/7569	11 - 13
§ 179	Folktandvårdens behandlingstaxor gällande från 2026-01-15	2025/9921	14 - 16
§ 180	Redovisning av partistöd 2024	2025/5316	17
§ 181	Partistöd Region Östergötland 2026	2025/10399	18
§ 182	Policy representation, gåvor, uppvaktning	2025/10214	19 - 20
§ 183	Granskning av god ekonomisk hushållning 2024	2025/3641	21 - 22
§ 184	Regionledningskontorets svar Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2024	2025/3642	23
§ 185	Revisionsrapport av styrning och uppföljning inom kollektivtrafiken	2025/2221	24 - 25
	Revisionsrapport av styrning och uppföljning inom kollektivtrafiken	2025/2221	
§ 186	Motion - Återinför tågvärdarna på Östgötapendeln	2025/8060	26 - 30
§ 187	Medborgarförslag Fler sittplatser vid länets tre sjukhus	2025/1684	31
§ 188	Medborgarförslag Att kunna få AI-hjälp förskrivet som ett hjälpmedel	2025/4661	32 - 33
§ 189	Medborgarförslag avseende skärgårdstrafik	2025/5088	34
§ 190	Medborgarförslag Ta över driften av ambulansverksamheten i regionen och införa förstärkningsenhet	2025/5524	35 - 36
§ 191	Revisionsrapport Granskning av utomlänsvård	2025/11810	37
§ 192	Revisionsrapport Granskning av informationssäkerhetsarbete	2025/11809	38
§ 193	Interpellation Vad hände med Region Östergötlands cykelstrategi	2025/9630	39 - 42
§ 194	Interpellation Hur ser säkerhetsaspekten ut för regionens kollektivtrafik	2025/11264	43 - 45
§ 195	Interpellation När vårdcentraler läggs ner – vem tar ansvar för patienternas val?	2025/11408	46 - 48
§ 196	Interpellation Fyra nya vårdcentraler – men inte där de behövs som mest	2025/11427	49 - 51
§ 197	Interpellation Vad är handlingsplanen för allmänläkare	2025/11451	52 - 54
§ 198	Interpellation Vilket ansvar tar styret i samband med skifte i upphandlad vård?	2025/11476	55 - 57
§ 199	Interpellation Är det fortfarande sommar	2025/11502	58 - 60
§ 200	Interpellation Vaccination av Vattkoppor	2025/11559	61 - 62

Justerings

--	--

§ 201	Interpellation Vad vill Region Östergötland med Kulturcentrum Öst	2025/11562	63 - 64
§ 202	Motion Minska den psykisk ohälsan hos barn och unga i Östergötland	2025/10884	65
§ 203	Avsägelser		66
§ 204	Fyllnadsval		67
§ 205	Motion AI-strategi för Region Östergötland	2025/11923	68
§ 206	Enkel fråga Trafiksituationen	2025/11896	69
§ 207	Motion Vaccination mot bältros för äldre	2025/12082	70
§ 208	Utdelning av kulturpris		71

§174

Fastställande av upprop och val av justeringsperson

Regionfullmäktiges beslut

Uppropet fastställs. Elvira Wibeck (KD) och Rebecka Hägg (S) utses att jämte ordförande justera dagens protokoll.

Justering

--	--

§175

Föredragningslistan

Regionfullmäktiges beslut

Ordförande presenterar föredragningslistan. Föredragningslistan fastställs, med några mindre korrigeringar, i enlighet med utskickat förslag

Justering

--	--

§176

**Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen - Delårsrapport
augusti 2025**

Dnr: RÖ 2025/9339

Regionfullmäktiges beslut

1. att godkänna redovisad delårsrapport.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att godkänna redovisad delårsrapport.

Förslag till beslut på sammanträdet

Fredrik Sjöstrand (M) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Fredrik Sjöstrands yrkande ställs under prövning.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordförande ställer Fredrik Sjöstrands yrkande under prövning och finner att det bifalls.

Beskrivning av ärendet

Årligen görs en delårsrapport för Samverkansnämnden baserat på augusti månads utfall.

Materialet är strukturerat enligt nedan

- nämndens aktiviteter under året
- uppföljning årlig överenskommelse.

Delårsrapporten godkändes av Samverkansnämnden för Sydöstra sjukvårdsregionen vid sammanträdet 1 oktober 2025.

Justering

--	--

§177

Patientnämnden Delårsrapport 08 2025

Dnr: RÖ 2025/9018

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga Patientnämndens delårsrapport 08, 2025 med beaktande till handlingarna

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga Patientnämndens delårsrapport 08, 2025 med beaktande till handlingarna

Förslag till beslut på sammanträdet

Viola Ingvarsson (M) och Emil Broberg (V) yrkar bifall till Regionstyrelsen förslag.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Viola Ingvarsson med fleras yrkande ställs under prövning.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordförande ställer Viola Ingvarsson med fleras yrkande under prövning och finner att det bifalls.

Beskrivning av ärendet

Patientnämndens delårsrapport 08 2025 avhandlar verksamhetsuppföljning utifrån de mål som satts i patientnämndens Årsplan 2024 samt statistik och patientberättelser för perioden.

Uppföljning grunduppdrag i DÅo8 utifrån Årsplan 2025

- Barns bästa ska särskilt uppmärksammas
- Bra Stödpersonsverksamhet
- Effektiv ekonomistyrning

Statistik ärenden januari-augusti 2025

Patientberättelser

Justering

--	--

§178

Avgiftsbestämmelser för år 2026

Dnr: RÖ 2025/7569

Regionfullmäktiges beslut

1. att fastställa ändring och justering i Region Östergötlands Avgiftsbestämmelser för år 2026 enligt föreliggande förslag
2. att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att under 2026 besluta om mindre förändringar av Region Östergötlands Avgiftsbestämmelser

Regionlstyrelsens förslag till beslut

1. att fastställa ändring och justering i Region Östergötlands Avgiftsbestämmelser för år 2026 enligt föreliggande förslag
2. att ge Hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att under 2026 besluta om mindre förändringar av Region Östergötlands Avgiftsbestämmelser

Förslag till beslut på sammanträdet

Kerstin Sjöberg (C) föreslår följande tilläggsyrkande till Regionstyrelsens förslag till beslut:
” I Region Östergötland har nu differentierade avgifter tillämpats en period. Ett av motiven till att gå ifrån enhetstaxa med samma avgift oavsett vårdnivå var att genom högre avgift för vårdbesök på akuten styra patienter från akuten till primärvården, och att inte ambulanstransporter skulle överutnyttjas. En farhåga var att patienter som var i behov av akutvård och ambulansvård skulle avstå vilket då innebär en risk för patientens hälsa. Frågan är om de önskvärda effekterna har uppnåtts?

Med anledning av ovanstående yrkar vi:
att uppföljning genomförs och resultatet redovisas för HSN huruvida de differentierade avgifterna för akutvård och ambulanstransport, haft den styrande effekt som var syftet och om det inneburit risker för patientsäkerheten.

Ibtisam Yusuf (V) yrkar på följande förslag till beslut:

”Vänsterpartiet ser allvarligt på den successiva förskjutning som sker i fråga om avgifter, där kostnaden för den enskilda patienten tillåts öka och där patientavgifter blir en del av budgetbalansen. Sverige har en stolt tradition av att vården finansieras via skatt och inte via avgifter som tas ut av individen, denna tradition bör äras, även i Region Östergötland. Smittskyddspatienter bör även fortsättningsvis vara undantagna uteblivandeavgift när vården

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

sker enligt smittskyddslagen. Att öka kostnaden för hörhjälpmedel ser vi som en stor försämring för personer med behov av hörhjälpmedel. För en del med hörselnedsättningar behövs ett stort antal hörhjälpmedel för att kunna leva ett fullgott liv. Vissa av dessa hjälpmedel är inte extra lyx utan en nödvändighet för att kunna klara sin vardag.

I grunden är Vänsterpartiet för en differentiering av avgifter, där besök inom primärvården är gratis, eller medför en mycket låg avgift. Att införa detta nu upplever vi dock inte som realistiskt. Vänsterpartiet yrkar att:

- Ingen uteblivandeavgift för smittskyddspatienter.
- Den nya avgiften av hörhjälpmedel tas bort.
- Avgift för ambulanstransport avskaffas.
- Återgå till enhetstaxa för besök vid någon av akutmottagningarna.
- Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att utarbeta en plan för att sänka avgifter inför 2027.”

Fredrik Sjöstrand (M) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag till beslut och avslag på Kerstin Sjöberg och Ibtisam Yusuf förslag till beslut.

Catarina Engström (MP) yrkar bifall till Kerstin Sjöberg förslag på tillägg till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Kaisa Karro (S) yrkar bifall till Kerstin Sjöberg förslag på tillägg till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Ibtisam Yusuf (V) yrkar bifall till Kerstin Sjöbergs förslag på tillägg till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Först prövas Regionstyrelsens förslag mot Ibtisam Yusufs förslag till beslut, sedan prövas Kerstin Sjöberg tilläggsyrkande.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Regionstyrelsens förslag mot Ibtisam Yusufs med fleras förslag och finner att Regionstyrelsens förslag vinner bifall.

Sedan ställer ordförande Kerstin Sjöbergs med flera förslag om tillägg till beslutet mot Fredrik Sjöstrands förslag om avslag och finner att Regionfullmäktige bifaller Fredrik Sjöstrands förslag.

Justering

--	--

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för (V), (C), (S) och (MP) reserverar sig i beslutet.

Beskrivning av ärendet

Hälso- och sjukvårdsnämnden ger regionen rätt att ta ut avgifter för vård. Härmed redovisas regionledningskontorets förslag till ändring samt justering/ förtydligande i Avgiftsbestämmelser 2026 för såväl öppen som sluten sjukvård med mera. De som har störst behov av sjukvård skyddas av högkostnadsskyddet för öppen vård.

Avgiftsbestämmelserna ska fastställas av regionfullmäktige.

Förslag till ändringar samt justering/förtydligande i text

Ändringar samt justeringar finns att utläsa i såväl ändringsdokument som i revisionsdokument Avgiftsbestämmelser 2026.

De viktigaste förändringarna inför år 2026 avser följande

- Uteblivandeavgift för smittskyddspatienter införs år 2026.
- Tillämpningsanvisningar för sjukresor och reseersättning kommer från och med 2026 att finnas i Avgiftsbestämmelser. Reseersättning med egen bil följer Skatteverkets regler för milersättning, för närvarande 25 kr/mil.
- Ersättning för boendekostnad i samband med vård i annan region höjs från 1 300 kr till 1 800 kr, inga måltider ersätts.
- Nytt Riksavtal för utomlänsvård från och med 2025-09-01. Vårdregionen bekostar vården för personer med skyddade personuppgifter.
- Riktåldern för pension ändras till 67 år vilket påverkar slutenvårdsavgiften, subventionerad slutenvårdsavgift för person med hel sjukersättning.
- Hela stycket gällande tillämpning av massflyktdirektivet för skyddsbehövande är uppdaterat utefter nya regelbeslut.
- Ny avgift 200 kr per hörhjälpmedel utöver hörapparat.
- Marginell uppräknings av käppar, egenvårdshjälpmedel, hyra av CPAP.
- Indexuppräknings av hela grupptaxsystemet, ersättning till organdonatorer samt egenavgift för transport av avlidna.
- Nytt avsnitt 15.3.6: Region Östergötland kan få ersättning för kommunplacerade flyktingar som måste beredas varaktig vård.
- Justerade vaccinationspriser samt två nya bilagor gällande avgifter för preventivmedel, svenska patienter samt asylsökande och papperslösa.

Justering

--	--

§179

Folktandvårdens behandlingstaxor gällande från 2026-01-15

Dnr: RÖ 2025/9921

Regionfullmäktiges beslut

1. att fastställa framlagt förslag till behandlingstaxor inom Folktandvården att gälla under tiden 2026-01-01 till och med 2027-01-14
2. att dessa behandlingstaxor även ska gälla tandvård utförd inom Käkkli-niken, Sinnescentrum, och inom Odontologisk radiologi, Diagnostik-centrum
3. att privattandvården för utförd nödvändig tandvård för äldre och funktionshindrade, tandvård som ett led i sjukdomsbehandling samt tandvård för personer med en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning ska ersättas enligt Folktandvårdens behandlingstaxor samt
4. att delegera till regionstyrelsen att besluta om justeringar av löpande karaktär i Folktandvårdens behandlingstaxor

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att fastställa framlagt förslag till behandlingstaxor inom Folktandvården att gälla under tiden 2026-01-15 till och med 2027-01-14
2. att dessa behandlingstaxor även ska gälla tandvård utförd inom Käkkli-niken, Sinnescentrum, och inom Odontologisk radiologi, Diagnostik-centrum
3. att privattandvården för utförd nödvändig tandvård för äldre och funktionshindrade, tandvård som ett led i sjukdomsbehandling samt tandvård för personer med en långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning ska ersättas enligt Folktandvårdens behandlingstaxor samt
4. att delegera till regionstyrelsen att besluta om justeringar av löpande karaktär i Folktandvårdens behandlingstaxor

Förslag till beslut på sammanträdet

Emil Broberg (V) lämnar följande yrkande:

Vänsterpartiet menar att det är viktigt att regionen arbetar för att göra folktandvården så ekonomiskt tillgänglig som möjlig. Då folktandvården är en fungerande verksamhet med en i grunden god ekonomi finns det ett utrymme att göra en översyn, för att sänka en del avgifter. För Vänsterpartiet är detta en mycket viktig och prioriterad fråga. Vår långsiktiga ambition är att tandvård ska omfattas av samma ekonomiska regler och förutsättningar som övrig hälso- och

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

sjukvård. Fram till att detta blir verklighet på nationell nivå är det viktigt att arbeta för att hålla nere de taxor som folktandvården tar ut.

Vänsterpartiet yrkar således att:

- Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige ge regionstyrelsen i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till behandlingstaxor i folktandvården.
- Det nya förslaget sänker behandlingstaxorna för de 10 vanligast förekommande åtgärderna i syfte att göra tandvården mer ekonomiskt tillgänglig.
- Fram till att ett nytt förslag fastslås lämnas taxorna oförändrade i 2025 års nivå.

Marie Morell (M) yrkar bifall till regionstyrelsens förslag med ändringen att taxorna ska gälla från 2026-01-01 samt avslag till Emil Brobergs yrkande.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Marie Morells yrkande provas mot Emil Brobergs yrkande.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Marie Morells yrkande mot Emil Brobergs yrkande och finner att Marie Morells yrkande vinner bifall.

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för Emil Brobergs yrkande.

Beskrivning av ärendet

Folktandvården har inkommit med förslag till behandlingstaxor att gälla från 2026-01-15.

Landstingsfullmäktige, numera regionfullmäktige, fattade enligt § 27/08 beslut om principer för fastställande av Folktandvårdens behandlingstaxor där utgångspunkten skulle vara åtgärdslistan och referensprislistan i det statliga tandvårds-stödet samt Folktandvårdens kostnader för respektive åtgärder.

Någon ny föreskrift från Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket finns ännu inte publicerad. Referenspriserna är omräknade per 2025-11-01 i tidigare publicerad föreskrift, HSLF-FS 2025:46.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Steg 1 innehåller således enbart prisjusteringar enligt gällande principer och pris-listorna beräknas träda i kraft 2026-01-15 och gäller tills den kommande föreskriften träder i kraft och under förutsättning att den kommande föreskriften inte redan börjat gälla.

Steg 2 kommer att innehålla de få förändringar som föreslås enligt den kommande föreskriften och beslut bör kunna fattas av regionstyrelsen (enligt delegation från regionfullmäktige) då föreskriften publiceras.

Folktandvården Östergötlands behandlingstaxor föreslås gälla under tiden 2026-01-15 till och med 2027-01-14.

Den totala höjningen av Folktandvården Östergötlands behandlingstaxor inom allmän- och specialisttandvården motsvarar cirka 6,2 procent respektive cirka 4,4 procent. De föreslagna behandlingstaxorna för Folktandvården Östergötland ligger i nivå med referensprislistorna och under genomsnittet i landet.

Sammanvägt bedöms att Folktandvårdens förslag till behandlingstaxor kan tillstyrkas.

Justering

--	--

§180

Redovisning av partistöd 2024

Dnr: RÖ 2025/5316

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga de inkomna redovisningarna av partistödet 2024 till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att lägga de inkomna redovisningarna av partistödet 2024 till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Partistöd utbetalas årligen per mandat efter särskilt beslut i fullmäktige. Partier som erhållit partistöd ska lämna in redovisning att stödet använts för sitt ändamål enligt 4 kap. 31 § kommunallagen. Redovisningen av hur partistödet använts ska årligen granskas. Partierna utser själva sin granskare. Granskaren ska årligen lämna en granskningsrapport med ett intyg om att redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts. Redovisning och tillhörande granskningsrapport ska vara inlämnad till Region Östergötland senast den 30 juni året efter det att stödet lämnats. Samtliga åtta partier i regionfullmäktige har inkommit inom föreskriven tid med redovisning och tillhörande granskningsrapport som undertecknats av partiets granskare.

Justering

--	--

§181

Partistöd Region Östergötland 2026

Dnr: RÖ 2025/10399

Regionfullmäktiges beslut

1. att partistödet år 2026 är 129 735 kronor per mandat.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att partistödet år 2026 är 129 735 kronor per mandat.

Beskrivning av ärendet

Nuvarande regler för kommunalt partistöd i kommunallagen trädde i kraft den 1 februari 2014. Reglerna tillämpas från och med mandatperioden 2014–2018. Detta innebär bland annat att fullmäktige måste fatta årliga beslut om utbetalning av partistödet.

År 2025 är partistödet 125 956 kronor per mandat. Föreligger förslag att partistödet räknas upp med 2026 års vägda index, 3 procent.

Justering

--	--

§182

Policy representation, gåvor, uppvaktning

Dnr: RÖ 2025/10214

Regionfullmäktiges beslut

1. att fastställa policyn Representation, gåvor, uppvaktning.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att fastställa policyn Representation, gåvor, uppvaktning.

Regionstyrelsen föreslås besluta:

2. att fastställa anvisningen som är kopplad till policyn under förutsättning att regionfullmäktige fastställer policyn

Beskrivning av ärendet

Denna policy som avser representation, gåvor och uppvaktning ersätter policyn Representation, gåvor, tjänsteresor med mera - policy, som beslutades av regionfullmäktige i juni 2016 (RS 2016-421). Övriga delar som ingick i den tidigare policyn har lyfts ut och hanteras separat i form av befintliga riktlinjer tills uppdatering sker. Till denna policy hör en av regionstyrelsen beslutad anvisning som beslutas under förutsättning att policyn fastställs.

Regiondirektören kan göra ändringar som innebär förtydliganden och anpassningar till skattelagstiftningen medan förändrade beloppsgränser med mera som inte har med lagstiftningen att göra beslutas av regionstyrelsen

Det är viktigt med både extern och intern representation men det ska ske med ansvar, omdöme och måttfullhet. Representationen är motiverad när den är till nytta för regionen, direkt eller indirekt. Kostnaden måste alltid vägas mot dess värde.

Exempel på förändringar som gjorts är följande:

- Policyn har kortats ned.
- Flyttat ansvaret från regiondirektören till produktionsenhetschefer för godkännande av avsteg från beloppsgränser förutom vad gäller alkohol som ligger kvar.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

- Tydliggjort att det är utanordnaren som är ansvarig för att säkerställa att till exempel beloppsgränser följs och att åtgärder vidtas.
- Bytt till *ska* istället för *bör* avseende att upphandlade varor och tjänster ska användas.
- Att medarbetare som varit anställd i 50 år bjuds in till kvällsaktiviteten i samband med 25-årsgåvan men tydliggjort att det inte är tillåtet med en gåva.
- Mer lika beloppsgränser för att förenkla
- Eventuell fraktkostnad ingår inte i beloppsgränsen.

Justering

--	--

§183

Granskning av god ekonomisk hushållning 2024

Dnr: RÖ 2025/3641

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. att i enlighet med Regionledningskontorets kommentarer beakta revisionsrapporten i det fortsatta arbetet.

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

2. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska om resultaten i årsredovisningen 2024 är förenliga med de mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning samt om resultatet är förenligt med balanskravet. Revisorerna ställer sig bakom PwC:s revisionsrapport och gör följande bedömning:

- Resultatet är inte förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Tre av åtta finansiella mål är uppfyllda. Årets resultat är -712 mnkr. Resultatet är sämre än det budgeterade resultatet som är -605 mnkr.
- Resultaten är delvis förenliga med fullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Av uppdragen bedöms 61 procent vara genomförda enligt planering med tillfredsställande resultat. Måluppfyllelsen brister inom väsentliga områden.
- Balanskravet uppfylls inte under 2024. Årets balanskravsresultat är -1 134 mnkr och ska därmed återställas.

Regionledningskontorets kommentarer

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Regionledningskontoret instämmer i de bedömningar som revisorerna gör, men ser ett värde i att sätta resultat i ett sammanhang.

Flera insatser sattes in under 2023 och 2024 för att vända det ekonomiska resultatet. Trenden bröts under 2024 och full effekt väntas 2025. Arbetet framåt riktas nu in på att bibehålla balans i ekonomin och hitta arbetsformerna i den nya arbetsorganisationen samt jobba med ständiga förbättringar med fokus på invånarna utifrån beslutad *strategi för kvalitet, utveckling och förbättring*.

Även om inte det budgeterade resultatet uppnåddes var det en resultatförbättring på 703 miljoner kronor jämfört med 2023 samt att budgetavvikelsen (107 miljoner) var 0,5 procent av omsättningen.

Justering

--	--

§184

Regionledningskontorets svar Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2024

Dnr: RÖ 2025/3642

Regionfullmäktiges beslut

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionlstyrelsens förslag till beslut

1. att i enlighet med Regionledningskontorets kommentarer beakta revisionsrapporten i det fortsatta arbetet.

Regionstyrelsen tillstyrker regionfullmäktige besluta

2. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer har gett PwC i uppdrag att granska regionens årsredovisning 2024. Revisorerna har tagit del av den auktoriserade revisorns yttrande som sammanfattar granskningen. Nedanstående framgår av yttrandet:

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av finansiell ställning per den 31 december 2024 och av det finansiella resultatet och kassaflödet för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.
- Revisionen bedömer, med stöd av ovanstående, att årsredovisningen i allt väsentligt lämnar upplysningar om verksamhetens resultat och den ekonomiska ställningen

Regionledningskontorets kommentarer

Regionledningskontoret delar revisorernas slutsatser och har inga ytterligare kommentarer.

Justering

--	--

§185

Revisionsrapport av styrning och uppföljning inom kollektivtrafiken

Dnr: RÖ 2025/2221

Regionfullmäktiges beslut

1. Att lägga revisionsrapporten till handlingarna

Regionstyrelsens förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta:

1. att lägga revisionsrapporten till handlingarna.

Regionstyrelsen beslutar

2. att i enlighet med Regionledningskontorets kommentarer beakta revisionsrapporten i det fortsatta arbetet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jan Owe-Larsson (M) yrkar bifall till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Inlägg

Tobias Holmberg (V) gör inlägg.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Jan Owe-Larssons yrkande ställs under prövning.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordförande ställer Jan Owe-Larssons yrkande under prövning och finner att det bifalls.

Beskrivning av ärendet

Regionens revisorer och lekmannarevisorerna i AB Östgötatrafiken har gett PwC i uppdrag att granska styrning och uppföljning inom kollektivtrafiken. Revisorerna ställer sig bakom PwC:s revisionsrapport och vill särskilt lyfta fram följande:

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Den revisionella bedömningen är att styrningen och uppföljningen har brister och inte är helt ändamålsenlig. En del i granskningens fokus är styrning och uppföljning utifrån regionalt trafikförsörjningsprogram med slutdatum år 2030. Uppföljningen av programmet är inte fullständig och utvecklingen är inte helt tillfredsställande utifrån programmets målnivåer.

Vi kan inte heller se att formella styrelse- och nämndbeslut om åtgärder fattats utifrån brister i måluppfyllelse. I granskningen har konstaterats att åtgärder för förbättrad måluppfyllelse ändå vidtas inom AB Östgötatrafiken i den utsträckning påverkansmöjlighet finns. Vissa målnivåer i trafikförsörjningsprogrammet ligger samtidigt utanför nämndens och bolagets kontroll att uppnå.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar styrelsen i AB Östgötatrafiken och trafik- och samhällsplaneringsnämnden tillser att uppföljningen samlat omfattar alla målområden i regionalt trafikförsörjningsprogram.
- Styrelsen i AB Östgötatrafiken bör fatta beslut utifrån brister i måluppfyllelse.

Regionledningskontorets kommentarer

Vi delar bedömningen att uppföljningen av det regionala trafikförsörjningsprogrammet (RTP) kan förbättras, särskilt vad gäller att säkerställa att samtliga målområden följs upp årligen. Uppföljning av samtliga målområden är framtaget för år 2024 och AB Östgötatrafikens styrelse har beslutat att ge vd i uppdraget att följa upp samtliga mål i regionalt trafikförsörjningsprogram för Östergötland 2040 årligen. Uppföljningen kommer årligen även redovisas i trafik- och samhällsplaneringsnämndens årsredovisning.

Samtidigt vill vi understryka att granskningen haft en relativt smal avgränsning, med fokus på RTP. För att få en mer heltäckande bild av kollektivtrafikens styrning och uppföljning behöver även andra styrdokument beaktas, som exempelvis Region Östergötlands treårsbudget.

Vi vill också framhålla att flera åtgärder vidtas inom AB Östgötatrafiken för att förbättra måluppfyllelsen, även i de fall där formella beslut inte dokumenterats i bolagets styrelse. I de fall styrelsen inte anser att åtgärderna som redovisas är tillräckliga fattas beslut för ökad måluppfyllelse

Justering

--	--

§186

Motion - Återinför tågvärdarna på Östgötapendeln

Dnr: RÖ 2025/8060

Regionfullmäktiges beslut

1. a t t avslå motionen.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. a t t avslå motionen.

Förslag till beslut på sammanträdet

Tobias Holmberg (V), Annsofi Ramevik (S), Julie Tran (C), Martin Tollén (S) och Alexander Fröderberg (S) yrkar bifall till motionen.

Jan Owe-Larsson (M), yrkar bifall till regionstyrelsen förslag att avslå motionen

Inlägg

Joakim Hörsing (MP) och Magnus Eek (C) gör inlägg.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Jan Owe-Larssons yrkande att bifalla regionstyrelsen förslag att avslå motionen prövas mot Tobias Holmberg med fleras yrkande att bifalla motionen

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Jan Owe-Larssons yrkande mot Tobias Holmberg med fleras yrkande och finner att Jan Owe-Larssons yrkande vinner bifall.

Votering begärs.

Följande voteringsproposition föreslås och godkännes.

Rösta 'Ja' för att bifalla Regionstyrelsen. Rösta 'Nej' för att bifalla motionen.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Vid voteringen avges 52 ja-röster, 47 nej-röster, 1 avstår och 1 är ej närvarande.

	Ärende	Fråga	Röst	Totalt antal
	Motion - Återinför tågvärdarna på Östgötapendeln	Rösta 'Ja' för att bifalla Regionstyrelsen. 'Nej' för att bifalla motionen	Ja	52
			Nej	47
			Avstår	1
#	Namn och parti			
1	Fredrik Sjöstrand (M)		Ja	
2	Matilda Ekeblad (M)		Ja	
5	Oscar Strömblad (M)		Ja	
6	Jacob Cernvall (M)		Ja	
7	Tommy Ählström (M)		Ja	
8	Suada Tolic (M)		Ja	
9	Marie Morell (M)		Ja	
10	Lars Ahlm (M)		Ja	
11	Emil Steen (M)		Ja	
12	Eva Hermansson (M)		Ja	
13	Jan Owe-Larsson (M)		Ja	
14	Jörgen Rundgren (M)		Ja	
15	Mia Landell (M)		Ja	
16	Anna Nilsson (M)		Ja	
17	Anwar Samuelsson (M)		Ja	
18	Annette Olsson (M)		Ja	
19	Viola Ingvarsson (M)		Ja	
21	Bert Egnell (M)		Ja	
22	Helen Albrektsson (M)		Ja	
23	Lena Micko (S)		Nej	
24	Niklas Nåbo (S)		Nej	
25	Rebecka Hägg (S)		Nej	
26	Martin Tollén (S)		Nej	
27	Ellen Aguirre (S)		Nej	
29	Alma Basic (S)		Nej	
30	Peter Hermansson (S)		Nej	
31	Fia Storkull (S)		Nej	
32	Ghassan Al-Janabi (S)		Nej	
33	Jessika Lindström (S)		Nej	
34	Kaisa Karro (S)		Nej	
36	Eva Pedersen (S)		Nej	

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

37	Klas Corbelius (S)		Nej	
38	Ann-Charlotte Wiberg (S)		Nej	
39	Linus Emmoth (S)		Nej	
40	Eva Edgren Vikmång (S)		Nej	
41	David Ergül (S)		Nej	
43	Elisabet Edlund (S)		Nej	
44	Alexander Fröderberg (S)		Nej	
45	Britt Olauson (S)		Nej	
46	Jörgen Oskarsson (S)		Nej	
47	Annsofi Ramevik (S)		Nej	
48	Göran Fältgren (S)		Nej	
49	Anna Johansson (S)		Nej	
50	Torbjörn Holmqvist (S)		Nej	
51	Ulrika Jeansson (S)		Nej	
52	Renée Georgio (S)		Nej	
53	Camilla Egberth (S)		Nej	
54	Hans Elf (S)		Nej	
55	Per Larsson (KD)		Ja	
56	Birre Waern (KD)		Ja	
57	Martin Zetterlund (KD)		Ja	
58	Anders Eksmo (KD)		Ja	
59	Elvira Wibeck (KD)		Ja	
60	Lena Käcker Johansson (KD)		Ja	
61	Annicki Oscarsson (KD)		Ja	
62	Kristin Andersson (KD)		Ja	
63	Julie Tran (C)		Nej	
64	Richard Kullberg (C)		Nej	
65	Kerstin Sjöberg (C)		Nej	
68	Maria Persdotter (C)		Nej	
69	Monika Broman (L)		Ja	
70	Nils Babtist (L)		Ja	
72	Gun Inger Andersson (L)		Ja	
73	Margareta Fallsvik (L)		Ja	
75	Catarina Engström (MP)		Ja	
77	Joakim Gustafsson (SD)		Ja	
79	Gunnar Franzén (SD)		Ja	
80	Patrik Westlund (SD)		Ja	
81	Erik Johansson (SD)		Ja	
82	Benny Sellborn (SD)		Ja	
83	Susanna Lindvall (SD)		Ja	
84	Gunilla Hellberg (SD)		Ja	

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

85	Thomas Svensson (SD)		Ja	
86	Richard Svensson (SD)		Ja	
87	Jörgen Pettersson (SD)		Ja	
90	Nathalie Pettersson (SD)		Ja	
91	Daniel Ringqvist (SD)		Ja	
92	Irina Sedova (SD)		Ja	
93	Jessica Eek (V)		Nej	
94	Ibtisam Yusuf (V)		Nej	
96	Maja Engström (V)		Nej	
97	Emil Broberg (V)		Nej	
98	Tobias Holmberg (V)		Nej	
99	Maj-Viol Axelius Thostrup (V)		Nej	
101	Rolf Hansson (V)		Nej	
120	Per-Arne Fall (M)		Ja	
128	Päivi Johansson (M)		Ja	
137	Ritha Andersson (M)		Ja	
144	Camilla Jonsson (S)		Nej	
152	Birgitta Wessman Thyrsson (S)		Nej	
158	Patrick Lindahl (S)		Nej	
194	Carola Andersson (C)		Nej	
198	Magnus Ek (C)		Nej	
217	Hildegard Jarskog (MP)		Ja	
218	Daniel Egonsson (MP)		Avstår	
222	Richard Oddson (SD)		Ja	
232	Christopher Jarnvall (SD)		Ja	
236	Wolldurf Temudjin Skallbom (SD)		Ja	
243	Jonas Söderlund (V)		Nej	
244	Amy Berglund (V)		Nej	

Reservationer

Samtliga tjänstgörande ledamöter och ersättare för Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Centerpartiet reserverar sig till förmån för Tobias Holmberg med fleras yrkande att bifalla motionen.

Beskrivning av ärendet

Den förändring som motionären tar upp angående kundvårdarna på Östgötapendeln grundar sig i en analys av hur, det kanske bästa pendeltågssystemet i Sverige, kan bli effektivare och ännu bättre för kunderna. Den tydligaste svagheten som identifierades var hur störningar hanterades då kunden många gånger vid dessa tillfällen upplever en brist på alternativ och information. Fler

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

ersättningsbussar i stand-by och mer flexibilitet hos kundvärdarna var de åtgärder som togs med som konkreta åtgärder i det nya avtalet. Motionären lyfter fram tre incidenter där ingen tågvärd fanns ombord. Det är dock inte givet att just en tågvärds närvaro hade kunnat förhindra eller lösa de händelserna. Att ingripa mot utåtagerande missbrukare eller när det kan misstänkas att det finns vapen synliga ligger absolut inte i en kundvärds åligganden och de inte har mer befogenheter än vem som helst. Brottsligheten i samhället finns tyvärr även i den allmänna kollektivtrafiken och precis som där är våld och vapen rena polisärenden. Händelser som dessa och liknande har tyvärr förekommit förr med kundvärdar ombord och även då har det hanterats av polisen. Vi tror på det koncept vi har och Östgötatrafiken och Transdev utvärderar det löpande. De har olika scenarier för hur de ska kunna hantera de situationer som uppstår. Målet är en ökad kundnöjdhet vid hanteringar av störningar utan att tryggheten upplevs som försämrad. Mot bakgrund av ovanstående föreslås fullmäktige besluta att avslå motionen.

Justering

--	--

§187

Medborgarförslag Fler sittplatser vid länets tre sjukhus

Dnr: RÖ 2025/1684

Regionfullmäktiges beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat.

Beskrivning av ärendet

Medborgare har inkommit med ett förslag om att inrätta flera sittplatser vid regionens sjukhus. Förslaget besvaras nedan. Den fysiska tillgängligheten är viktig i Region Östergötlands miljöer både utomhus och inomhus. Det förslag som medborgaren tillsänt Region Östergötland handlar om den fysiska tillgängligheten vid våra tre sjukhus. Sjukhusen är stora och promenaderna mellan olika punkter kan bli långa. Har man nedsatt funktion eller ork kan det vara helt nödvändigt att sitta ner för en stunds vila. I våra byggprojekt har vi, förutom gällande bygglagar och byggregler även egna riktlinjer som är styrande för hur våra byggnader och miljöer utformas. Det grundar sig bland annat i vårt ökade ansvar för genomförandet av den nationella funktionshinderspolitiken, enligt Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av funktionshinderspolitiken, med ändring t.o.m. SFS 2014:135. Region Östergötland är också en del av det nationella nätverket Program för Teknisk Standard, PTS, där majoriteten av landets regioner deltar i syfte att samverka kring standarder för vårdbyggnader. När det gäller allmänna sittplatser utomhus, både vid sjukhus och övriga vårdbyggnader, så ska det finnas sittplatser ca var 25:e meter mellan en parkering, hållplats och tillgänglig och användbar entré, samt vid trappor och andra strategiska platser. Sittplatserna ska vara lättåtkomliga och välutformade för alla och även ha plats för en rullstol vid sidan om. I och vid våra entréer eftersträvar vi att det ska vara möjligt att sitta både inomhus och utomhus och samtidigt vara synlig för taxi, färdtjänst och dylikt. I den invändiga miljön finns inte samma uttalade regler för placeringstäthet, men vår praxis i långa korridorer är också här 25 meters avstånd. I stället är det den aktuella miljön som styr vart det bedöms lämpligt med sittplatser. Översyn av fysisk tillgänglighet sker årligen. Det finns alltså både regler och praxis för att säkra den fysiska tillgängligheten i Region Östergötland. Mot den bakgrunden väljer vi därför att anse förslaget besvarat. Det betyder dock inte att tillgängligheten är fullgod överallt vid våra sjukhus. Konkreta förbättringsförslag som detta är välkomna och kontinuerlig tillgänglighetsutveckling är nödvändig. Med hänvisning till ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta: att anse medborgarförslaget besvarat.

Justering

--	--

§188

Medborgarförslag Att kunna få AI-hjälp förskrivet som ett hjälpmedel

Dnr: RÖ 2025/4661

Regionfullmäktiges beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat

Förslag till beslut på sammanträdet

Annicki Oscarsson (KD) föreslår bifall till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Ordförande föreslår följande beslutsgång: Annicki Oscarssons yrkande att bifalla regionstyrelsens förslag ställs under prövning.

Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Annicki Oscarssons yrkande under prövning och finner att yrkandet vinner bifall.

Beskrivning av ärendet

Medborgarförslaget lyfter den potential artificiell intelligens (AI) besitter och den nytta AI som hjälpmedel kan göra. Region Östergötland ser den snabba utvecklingen inom AI som viktig och positiv – inte minst när det gäller möjligheten att stärka tillgänglighet, självständighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. När det kommer till förskrivning av personliga hjälpmedel finns det i Östergötland ett länsgemensamt regelverk som styr detta. Hjälpmedel kan förskrivas utifrån olika typer av funktionsnedsättningar, det vill säga både produkter utifrån fysiska funktionsnedsättningar samt teknikstöd utifrån kognitiva svårigheter där t.ex. AI-stöd skulle kunna vara aktuellt. Det sker kontinuerligt revidering av vilka hjälpmedel som ingår i det förskrivningsbara sortimentet utifrån utveckling inom hjälpmedelsområdet och samhällsutvecklingen. Man kan både som privatperson och som patient/brukare inkomma med inspel och förslag på hjälpmedel som man vill att ska ingå i det upphandlade sortimentet till rådet för brukarsamverkan via representant från Funktionsrätt Östergötland. Även medarbetare

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

kan lyfta in behov av nya hjälpmedel via sortimentsgrupperna. Det är dock viktigt att understryka att sjukvårdshuvudmännen enligt lag ansvarar för vissa hjälpmedel, det vill säga där bedömning och utprovning kräver hälso- och sjukvårdens särskilda kompetens. Det är för dessa hjälpmedel som vi har länsgemensamma riktlinjer och avtal för regionen och de 13 kommunerna i Östergötland. Med hänvisning till ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta att anse medborgarförslaget besvarat

Justering

--	--

§189

Medborgarförslag avseende skärgårdstrafik

Dnr: RÖ 2025/5088

Regionfullmäktiges beslut

1. Att avslå medborgarförslaget.

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att avslå medborgarförslaget.

Förslag till beslut på sammanträdet

Annette Olsson (M) föreslår bifall till Regionstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Ordförande föreslår följande beslutsgång:

Annette Ohlssons yrkande att bifalla regionstyrelsens förslag ställs under prövning. Förslaget till beslutsgång godkänns.

Ordföranden ställer Annette Ohlssons yrkande under prövning och finner att yrkandet vinner bifall.

Beskrivning av ärendet

I medborgarförslaget föreslås att det trafikföretag som idag tillhandahåller skärgårdstrafiken i Gryts skärgård ska få fortsatt förtroende under nästa avtalsperiod. Östgötatrafiken är ett aktiebolag som ägs till 100 % av Region Östergötland. Bolaget betraktas därmed som en myndighet och är skyldiga att följa de lagar och regler som styr offentlig upphandling. All trafik, oavsett om den sker på land, räls eller vatten, upphandlas enligt fastställda riktlinjer där leverantörer kvalificeras utifrån specifika kriterier. Östgötatrafiken ställer krav på såväl ekonomisk som teknisk kapacitet hos anbudsgivarna för att säkerställa en hög kvalitet i bolagets tjänster. Östgötatrafiken har förståelse för att resultatet av en upphandling inte alltid motsvarar allas förväntningar, men verksamheten är strikt reglerad och bygger på principen om likabehandling av samtliga leverantörer. Alla tilldelningsbeslut motiveras utifrån gällande regelverk för offentlig verksamhet. När ett avtal har tecknats gäller de avtalade villkoren som leverantören ska följa. Östgötatrafiken följer regelbundet upp att dessa efterlevs, för att säkerställa en välfungerande trafik och hög kvalitet för resenärerna. Mot bakgrund av ovanstående föreslås fullmäktige besluta att avslå medborgarförslaget.

Justering

--	--

§190

Medborgarförslag Ta över driften av ambulansverksamheten i regionen och införa förstärkningsenhet

Dnr: RÖ 2025/5524

Regionfullmäktiges beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat

Regionstyrelsens förslag till beslut

1. Att anse medborgarförslaget besvarat

Inlägg

Andreas Westöö (L) gör inlägg.

Beskrivning av ärendet

Medborgarförslaget önskar att Region Östergötland tar över driften av ambulansverksamheten samt inför förstärkningsenhet.

Medborgarförslaget lyfter ett flertal utvecklings och förbättringsområden inom den prehospitala akutsjukvården. Förslaget innehåller i sig flera olika förslag. Nedan följer en uppdelning av förslag och påståenden som besvaras var för sig:

Medborgarförslaget lyfter en upplevelse av stagnation i utvecklings och förbättringsarbete samt att utvecklingsbehovet är stort i relation till hur omvärldsläget ser ut

Regionens format av upphandlad ambulanssjukvård ger vissa ramar hur mer omfattande strategiska justeringar ska göras i relation till redan ingångna avtal. Dock skiljer sig inte den ambulanssjukvård som bedrivs i Region Östergötland sig nämnvärt i relation till hur ambulanssjukvården bedrivs i omkringliggande regioner där driftsformen är annorlunda. Utifrån Region Östergötlands uppsatta mål kan det konstateras att resultaten från ambulanssjukvården i de flesta bedöms som goda.

Med det konstaterandet som grund finns det ett kontinuerligt utvecklingsbehov av den prehospitala akutsjukvården. Detta i relation till såväl det säkerhetspolitiska omvärldsläget samt en åldrande befolkning, för att bara nämna några saker. Utvecklingsbehovet är dock inte isolerat till ambulanssjukvården utan det behöver ske i takt med det övriga hälso- och sjukvårdssystemet. Region Östergötlands beställarenhet arbetar nära länets leverantörer i

Justering

--	--

utvecklandet av till exempel medicinska riktlinjer. En kontinuerlig omvärldsbevakning pågår för att identifiera utveckling av ambulanssjukvården i Östergötland.

Ett flertal utvecklingsarbeten har genomförts de senaste åren, bland annat Prehospitala akutpsykiatriska mobila enheten (PAM), bättre känd som psykiatriambulansen. Även om det tekniskt sett inte är en ambulans, möter den samhällets behov av kvalificerat tidig psykiatrisk bedömning och hjälper till att avlasta den ordinarie ambulanssjukvården.

Önskan om ökad prehospital läkarnärvaro

Frågeställningen har funnits i verksamheten över tid. Ansvariga tjänstemän menar att en ökad läkarnärvaro skulle vara positivt men även här behöves också en analys utifrån ett systemperspektiv. Är det till gagn för befolkningen och patienterna att bemanna ambulanser med läkarkompetens eller finns det andra lösningar som möter samma behov? Här finns exempel från andra regioner med bland annat akuta läkarbilar. Denna fråga kommer på sikt att utredas, huruvida det skulle vara värdeskapande med viss form av akut prehospital läkarförmåga.

Påstående om ökad effektivitet om enklare samordning och fördelar med delade tjänster om regionen själva ansvarar för drift av ambulanssjukvård

Värdering och bedömning av hur ambulanssjukvården ska bedrivas görs inför varje gång ett nytt avtal är aktuellt. Här värderas bland annat val av driftsform. Visst finns fördelar och nackdelar med drift i egen regi, vilket gäller även alternativen. Region Östergötland har haft privata entreprenörer inom ambulansvård sedan 90-talet. Avtal mellan dåvarande landstinget och Falck slöts redan 1995.

Önskemål om ökad forskning inom den prehospitala akutsjukvården

Nuvarande avtal fastställer att forskning kan och ska bedrivas i verksamheten. Ansvariga i regionen delar uppfattningen att forskning behöver öka inom ramen för verksamhetsområdet. Forskning styrs till stora delar av externa utlysningar och projekt i vilket regionen inte alltid ensamt kan påverka. Förslaget kommer omhändertas i den verksamhetsplanering som beställaransvarig fastställer och delar medborgarförslagets ansats att antalet forskningsprojekt gärna får öka i verksamheten. Här behöver även tidigare forskning inom området värderas och omhändertas, även utifrån de studier som även sker gentemot det prehospitala området i andra regioner.

Förslag om förstärkningsenheter för masskadehändelser

Arbete med planering inför masskadehändelser sker regionövergripande och på sjukhusen. Att arbeta med kapacitetsökningsförmåga inom ramen för sjuktransporter är påbörjat men ett stort utvecklingsarbete är initierat. Förstärkningsenheter är en del av den planeringen. Vissa investeringar är gjorda för verksamheten för att kunna öka förmågan vid stora skadeutfall till exempel förstärkningsutrustning. Även förstärkta prehospitala ledningsresurser har de senaste åren utbildats och utarbetat ett arbetssätt som nu även inspireras och sprids i resterande delen av landet, och den utvecklingen utgår från arbetet som Region Östergötland har genomfört.

Justering

--	--

§191

Revisionsrapport Granskning av utomlänsvård

Dnr: RÖ 2025/11810

Regionfullmäktiges beslut

På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

1. att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in ”Granskning av utomlänsvård”. Per Jamesson(M) presenterar rapporten.

Justering

--	--

§192

Revisionsrapport Granskning av informationssäkerhetsarbete

Dnr: RÖ 2025/11809

Regionfullmäktiges beslut

1. På ordförandens förslag beslutar Regionfullmäktige:

att överlämna revisionsrapporten till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Revisorerna har lämnat in ” Granskning av informationssäkerhetsarbete”. Per Jamesson(M) presenterar rapporten.

Justering

--	--

§193

Interpellation Vad hände med Region Östergötlands cykelstrategi

Dnr: RÖ 2025/9630

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) ställa följande interpellation:

Cykeln är ett viktigt färdmedel för ett hållbart samhälle. Den bidrar till bättre hälsa, mindre trängsel i våra städer och minskade utsläpp.

För många grupper såsom barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning och hushåll med sämre socioekonomi är bilen inte alltid ett alternativ. För dem blir cykel, gång och kollektivtrafik extra viktiga för att kunna ta sig fram i vardagen.

Sedan 2017 har Region Östergötland en regional cykelstrategi. Den har haft flera syften:

- Att peka ut viktiga cykelstråk och visa var behovet är störst.
- Att stödja kommuner, särskilt de som saknar egen cykelstrategi.
- Att underlätta samordning och kunskapsutbyte mellan kommunerna.
- Att synliggöra principer för hur medel ska fördelas till cykeltrafiken i regionens länstransportplan.

När länstransportplanen 2022–2033 antogs beslutades att cykelstrategin skulle uppdateras och fördjupas, samt att en kartläggning av gång- och cykelstråk skulle göras.

Nu när en ny länstransportplan är ute på remiss, kan vi konstatera tre saker:

1. Ingen ny cykelstrategi har tagits fram. Vi frågar därför tidigare beslut i regionfullmäktige.
2. Prioriteringar för cykelvägar görs på oklara grunder, principer som inte är politiskt tagna.
3. Cykeltrafik är inte viktigt för det regionala styret (M, KD, L med stöd av SD).

Situationen väcker även en större principiell fråga. Om nu inte beslut tagna i regionens högsta beslutande församling följs, och politiska prioriteringar blir otydliga, så riskerar det att urholka demokratin. Det blir svårt för medborgarna att förstå vilka vägval som görs och varför.

Med anledning av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

- Varför har beslutet om att uppdatera cykelstrategin inte följts?

Justering

--	--

- När planeras strategin att revideras, i enlighet med uppdraget i länstransportplanen 2022–2033?
- Har styret (M, KD, L med stöd av SD) en ambition att göra detta innan mandatperiodens slut?

Jan Owe-Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten har frågor om Regional Cykelstrategi för Östergötland utifrån att Länstransportplan för Östergötland 2026–2037 är på remiss:

- *Varför har beslutet om att uppdatera cykelstrategin inte följts?*
- *När planeras strategin att revideras, i enlighet med uppdraget i länstransportplanen 2022–2033?*
- *Har styret (M, KD, L med stöd av SD) en ambition att göra detta innan mandatperiodens slut?*

Bakgrund

Region Östergötland antog år 2017 Regional Cykelstrategi för Östergötland genom beslut i trafik- och samhällsplaneringsnämnden. Strategin innehåller en kartläggning av cykelnätet i Östergötland, en sammanfattning av regionala cykelstråk samt en prioritering av nya cykelvägar. Strategin togs fram i ett projekt och övergripande syftet med projektet var att kartlägga cykelvägnätet, skapa kunskapsunderlag, förankra metoder, anta en cykelstrategi med prioriteringsprinciper för satsning på cykelvägsinfrastruktur samt samordning och kunskapsutbyte mellan kommunerna. I länsplan för regional transportinfrastruktur för Östergötlands län 2022–2033 står det att:

”Den regionala cykelstrategin uppdateras och fördjupas vad gäller prioriteringsprinciper och kartläggning av gång- och cykelstråk för en tydligare precisering av åtgärder och utbyggnadsordning.”

Regionledningskontoret har under 2024 och 2025 därför arbetat fram en cykelplan¹ (RÖ 2024-2831). I remissutgåvan för Länstransportplan för Östergötland 2026–2037, som antogs på Trafik- och samhällsplaneringsnämndens sammanträde i sept 2025, framgår det att Region Östergötlands Cykelplan är en del av underlaget samt refereras till ett antal gånger.

Vad är Cykelplanen?

Region Östergötland är länsplanupprättare vilket innebär att en transportövergripande plan för den regionala transportinfrastrukturen i Östergötland tas fram. Länsplanen visar hur statliga investeringsmedel för utveckling av regional statlig infrastruktur ska fördelas över 12 år.

I det statliga vägnätet kan medel allokeras till gång och cykel i särskilda potter för mindre åtgärder eller i särskilda projekt för större åtgärder. Som stöd i arbetet med att identifiera förslag till sådana åtgärder har en cykelplan tagits fram och beslutats i

Justering

--	--

tjänstepersonorganisation som planeringsunderlag. Den visar översiktligt på behov och potential av ny cykelinfrastruktur. Cykelplanen är alltså ett planeringsdokument för utredning av potentiella cykelobjekt inför revidering av länstransportplan. Helt i linje med intentionen i skrivningen i nu gällande länsplan citerad ovan.

Planen pekar ut potentiella cykelstråk samt visar hur prioriteringar av åtgärder för regional statlig cykelinfrastruktur sker i de tjänstepersonsförslag som arbetas fram i processen med att revidera länsplanen. Cykelplanen avser primärt planeringsperioden 2026-2037 och avser endast infrastruktur längs statligt vägnät. Planen syftar därmed till att ange prioriteringsprinciper för framtagande och därmed kartlägga potentiella cykelstråk för en tydligare precisering av åtgärder som ligger till grund för framtagandet av tjänstepersonsförslag för åtgärder i länsplanen.

Vad innehåller cykelplanen?

Cykelplanen innehåller en analys som identifierar potential för cykel utmed olika stråk längs statliga vägar.

Utifrån denna analys fås en bild över möjliga prioriterade länkar att utreda vidare.

Beroende på potentialen så är dessa uppdelade på.

1. Stråk som bör utredas i syfte att skapa separat GC väg
2. Stråk som bör utredas där delar av relationen kan bestå av cykelväg men övriga delar kan bestå av cykel i blandtrafik
3. Stråk där cykel sker i blandtrafik men där ökad cykelbarhet kan behöva utredas.

Denna bild ligger sedan till grund för den skrivelse till Trafikverket om önskvärda utredningar som trafik- och samhällsplaneringen årligen beslutar när det gäller cykel. Efter att utredningar är klara kan objekt tas vidare för prioritering inom processen för att revidera länsplanen.

Cykelplanen har även fastslagit prioriteringsprinciper för att arbeta fram tjänstepersonsförslag gällande cykelinfrastruktur. Baserat på dessa principer finns en målbild över cykelinfrastruktur i Östergötland. Det är dock viktigt att understryka att beslut om investeringar alltid görs av regionfullmäktige när länsplanen antas.

Cykelplanen innehåller dock inte strategier, principer, rekommendationer eller dylikt för att främja cykel som transportsätt, vilket var en del av cykelstrategin utan fokuserar på infrastrukturen. Bakgrunden till det är att Region Östergötland inte har resurser att aktivt arbeta med insatser för att främja cykel. Uppdraget ligger främst på kommunal nivå. Region Östergötlands kärnuppdrag är att genom sin roll som länsplaneupprättare främja cykel. Det syftet fyller länsplanen och cykelplanen understödjer besluts- och prioriteringsprocessen genom att systematiskt och strukturerat identifiera potentiella investeringsobjekt.

Bedömningen är att detta arbetssätt uppfyller den skrivning som finns i nu gällande länsplan. Strategin har uppdaterats och det har konstaterats att ett fokus på infrastruktur är mest ändamålsenligt givet Region Östergötlands uppdrag som länsplaneupprättare.

Inlägg

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Julie Tran (C), Jan Owe-Larsson (M) och Joakim Hörsing (MP) gör inlägg.

Justering

--	--

§194

Interpellation Hur ser säkerhetsaspekten ut för regionens kollektivtrafik

Dnr: RÖ 2025/11264

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) ställa följande interpellation:

Under en konferens med temat ”Kritisk infrastruktur” var budskapet till åhörarna tydligt: samtliga verksamheter måste säkra kritisk infrastruktur. Likaså behöver samhällsviktiga funktioner tryggas på ett tillförlitligt sätt.

När det gäller kollektivtrafiken är det viktigt med en mångfald av drivmedel för att minska sårbarheten. Idag är kollektivtrafiken helt elektrifierad i sex av länets 13 kommuner. Drygt en tredjedel av bussarna i kollektivtrafiken i Östergötland (35%) är nu eldrivna.

Vid krig är el-infrastrukturen bland det första som man slår ut. Erfarenheter från Ukraina visar på omfattande förstörelse på infrastruktur, med fokuserade attacker under vinterhalvåret när elbehovet är som störst. Budskapet till åhörarna var bland annat att skydda el-systemen och säkerställa möjlighet till flytande drivmedel.

I SVT Rapport den 4 november framkom det att el-bussar i Oslo kunde fjärrstyras från Kina. Det var under ett hemligt säkerhetstest av lokaltrafiken Ruter AS som detta upptäcktes. De menade att allt som är uppkopplat medför en risk. Bland annat risk att leverantörerna kan ta oönskad kontroll över dem, eller att andra kan ta sig in i och påverka bussarna. De upptäckte att el-bussarna kan stoppas och tas ur trafik av den kinesiska tillverkaren Yutong, från Kina. Bussar från Nederländerna var med i jämförelsen och kunde inte fjärrstyras enligt testet.

I Östergötland har vi el-bussar, bland annat från en kinesisk tillverkare, BYD.

Med anledning av detta frågar jag ansvarigt regionråd:

- Hur skyddar vi våra depåer och annan viktig infrastruktur för vår kollektivtrafik?

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

- Kan el-bussarna som kör Östgötatrafikens upphandlade trafik fjärrstyras från utlandet av tillverkarna?

Jan Owe-Larsson (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten har frågor som rör säkerheten och robustheten kring Östgötatrafikens verksamhet. De två frågorna besvaras nedan.

- *Hur skyddar vi våra depåer och annan viktig infrastruktur för vår kollektivtrafik?*
- *Kan el-bussarna som kör Östgötatrafikens upphandlade trafik fjärrstyras från utlandet av tillverkarna?*

En av Östgötatrafikens uppgifter i höjd beredskap eller krig är att enligt ansvarsprincipen bedriva prioriterad kollektivtrafik. I planeringen för det ingår bland annat att se över depåer och infrastruktur. Östgötatrafiken äger ingen av depåerna eller annan infrastruktur som används av de upphandlade trafikföretagen som kör kollektivtrafiken i Östergötland. Möjligheten att skydda depåer och infrastruktur varierar beroende på vem som är fastighetsägare och de lokala förutsättningarna.

Att öka tillträdesskyddet med stängsel och lås kan vara enkelt medan reservkraft, lagring av stora mängder drivmedel, dubblerad elförsörjning, dricksvattenförsörjning och liknande kan kräva stora resurskrävande ombyggnationer. Att skapa redundans är en prioriterad del i de specifikationer för de nya depåer som avses byggas i länet. Här kan även kommande lagstiftning ställa krav på hur länge som en depå ska klara sig utan tillförsel av externa resurser, så kallad ö-drift.

Att fordon är uppkopplade mot internet är en teknik som är känd och har använts länge i fordonsbranschen. Normalt omfattar uppkopplingen uppdateringar och inhämtning av data angående fordonets status. Uppgifterna om att tillverkaren kan fjärrstyra fordonen är nya. Därför har Östgötatrafiken kontaktat berörda trafikföretag som äger bussar tillverkade i Kina som kör i vår trafik. Detta för att inhämta ytterligare information kring risker med fjärrstyrning samt hur trafikföretagen hanterar detta. Trafikföretag har kontaktat fordonstillverkarna för att få detaljerad information. Frågan är också uppe för diskussion i branschen och Östgötatrafiken har dialog med övriga kollektivtrafik-myndigheter och branschorganisationen Svensk kollektivtrafik. Detta är en komplex frågeställning som berör stora delar av fordonsbranschen och som behöver hanteras på både nationell och europeisk nivå. Svensk kollektivtrafik har uppdraget att driva frågan vidare gällande bussar i kollektivtrafik.

Avslutningsvis en liten korrigerings kring uppgiften i interpellationen beträffande andel elektrifierade bussar i kollektivtrafiken i Östergötland. Korrekt uppgift är att 18 procent av bussarna i den allmänna kollektivtrafiken är eldrivna.

Inlägg

Julie Tran (C), Jan Owe-Larsson (M) och Tobias Holmberg (V) gör inlägg.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Justering

--	--

§195

Interpellation När vårdcentraler läggs ner - vem tar ansvar för patienternas val?

Dnr: RÖ 2025/11408

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Linus Emmoth (S) får ställa följande interpellation:

Tidigare under hösten nåddes vi av beskedet att Östertulls vårdcentral skulle läggas ner och 9000 östgötar stod utan vårdcentral. I media har vi kunnat följa ärendet och från Krys sida har vi fått säkerställt att alla listade kommer bli omhändertagna och flyttas till Spirans vårdcentral, också det i Krys regi.

Det här väcker flera frågor om vad som händer när en vårdgivare i Östergötland väljer att lägga ner en av sina verksamheter, och framförallt, vilket mandat Region Östergötland ger dem. Utfallet av nedläggningen av Östertulls vårdcentral blir att alla som är listade där och inte själva väljer att lista om sig, istället blir listade på Spirans vårdcentral med anledning av att det är närmsta vårdcentral. Inte till de listade nödvändigtvis, men till Östertull. Ett uppenbart alternativ till detta är givetvis att alla som inte själva väljer att lista om sig, istället blivit listade på den vårdcentralen som är närmast den adress där de är folkbokförda.

I och med regionens hantering av nedläggningen av Östertulls vårdcentral har alla listade blivit omlistade till Spiran med ett viktigt undantag - de som aktivt valt att lista om sig till en annan vårdcentral. Alla listade på alla vårdcentraler har alla rätten att lista om sig när som helst och var som helst i Östergötland. Denna rätten blir än mer central när den vårdcentral man är listad på läggs ner. Rimligen bör då Region Östergötland ansvara för att alla berörda blir kontaktade och informerade om möjligheterna som finns att lista om sig på den vårdcentral man själv finner bäst lämpad. Har då de listade på Östertull blivit informerade om vilka processer som gäller? Ja, men inte av Region Östergötland utav av Kry själva. Samma Kry som alltså har ett intresse av att alla listade just INTE ska göra ett aktivt val och lista om sig.

Utöver det har vi också signalen det skickar till vårdgivare som planerar att etablera vårdcentraler i Östergötland. En vårdaktör som etablerar en ny vårdcentral närmast sin befintliga, minskar risken att tappa listade och därmed intäkter i händelse av att en av vårdcentralerna läggs ner. Med nuvarande hantering så stannar alla listade kvar kvar inom koncernen och flyttas bara över till den andra vårdcentralen. Vårdaktörer som planerar att expandera uppmuntras alltså att etablera nya vårdcentraler nära sina befintliga vårdcentraler. Inte där behovet är som störst.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Varför har Region Östergötland valt att låta alla listade på Östertull bli listade till Spiran och inte till närmsta vårdcentral för de listade?
- Varför låter Region Östergötland en privat vårdgivare själva hålla i kommunikationen med berörda listade, när den har eget intresse av utfallet?
- Hur avser styret säkerställa att invånarna i framtiden får tydlig och neutral information om sina valmöjligheter när en vårdcentral läggs ner?
- Anser styret att nuvarande styrning är tillräcklig för att säkerställa att privata vårdgivare inte själva styr processen när en vårdcentral läggs ner, utan att regionen har det yttersta ansvaret?

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten har ett antal frågor om vem som ansvarar för patienterna när en vårdcentral läggs ned. Bakgrunden är att Kry har beslutat att lägga samman sina verksamheter vid vårdcentralerna Östertull och Spiran. Den nya vårdcentralen kommer att bedriva sin verksamhet i vårdcentralen Spiran, vilket gör att vårdcentralen Östertulls verksamhet avvecklas och vårdcentralen därmed har avauktoriserats från och med årsskiftet.

I det fall en vårdcentral som drivs av en extern vårdgivare läggs ned sker alltid en dialog med Region Östergötland för att minimera påverkan för patienterna. Så skedde också i fallet Kry Östertull. De fyra frågorna besvaras nedan.

Varför har Region Östergötland valt att låta alla listade på Östertull bli listade till Spiran och inte till närmsta vårdcentral för de listade?

Till att börja med vill jag understryka att patienten alltid har rätt att själv välja vilken vårdcentral han eller hon vill vara listad på, vilket också framgick tydligt i det brev som skickades ut och även meddelas på Kry Östertulls hemsida.

De patienter som inte gör ett aktivt val omlistas till den vårdcentral som ligger närmast den som stänger, vilket i detta fall är Vårdcentralen Spiran. Samma förfarande användes när Praktikertjänsts Vallonens vårdcentral lades ner i maj 2025, då patienter som inte själva valde en annan vårdcentral automatiskt listades om till Vårdcentralen Finspång.

Varför låter Region Östergötland en privat vårdgivare själva hålla i kommunikationen med berörda listade, när den har eget intresse av utfallet?

Det finns ett stort värde i att upprätthålla kontakter mellan läkare (eller annan vårdprofession) och patient. Genom att alla medarbetare på Östertull fått möjlighet till fortsatt anställning på Spiran var det möjligt att hålla kontinuiteten av vård från vårdgivarens sida och därmed ta ett ansvar för sina listade patienter. Detta är förstås positivt och det var därför också naturligt att avsändaren för informationen var patientens vårdgivare. All kommunikation har stämts av med Region Östergötland och vid behov justerats av avtalsansvariga och Kommunikationsenheten.

Justering

--	--

Hur avser styret säkerställa att invånarna i framtiden får tydlig och neutral information om sina valmöjligheter när en vårdcentral läggs ner?

Det är viktigt att patienter får korrekt information då en vårdcentral stängs ned. Det är viktigt att kommunikation mellan vårdgivare och Region Östergötland är tydlig från båda parter, särskilt då vårdgivaren är en extern utförare. Genom att all kommunikation passerar avtalsansvariga och vid behov Kommunikationsenheten, säkerställs att innehållet är relevant och sakligt och med betoning på patientens fria val.

Anser styret att nuvarande styrning är tillräcklig för att säkerställa att privata vårdgivare inte själva styr processen när en vårdcentral läggs ner, utan att regionen har det yttersta ansvaret?

I aktuellt fall har Region Östergötland varit den styrande parten, inte Kry. Under denna process har regionen först och främst beaktat tryggheten för Kry Östertulls listade patienter och vikten av kontinuitet i vården, med tydlig och korrekt information till patienter om deras fria val.

Inlägg

Linus Emmoth (S), Fredrik Sjöstrand (M) och Rina Blomberg (SD) gör inlägg.

Justering

--	--

§196

Interpellation Fyra nya vårdcentraler - men inte där de behövs som mest

Dnr: RÖ 2025/11427

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Lena Micko (S) ställa följande interpellation:

Nyligen nåddes vi av beskedet att fyra nya vårdcentraler har fått auktorisation att etablera sig i Östergötland. Av den sammanställning som delats framgår att samtliga vårdcentraler kommer drivas i privat regi. Alla fyra ska etableras i centrala Linköping och Norrköping. Områden där tillgången till primärvård redan är god.

Detta visar på problemet med minskad demokratisk kontroll över hälso- och sjukvården. När vården i allt större utsträckning styrs av privata aktörers etableringsbeslut tappar regionen möjligheten att aktivt planera utifrån medborgarnas behov. Privata vårdgivare etablerar sig, helt logiskt, där vården är mest kostnadseffektiv att bedriva. Alltså där patienter på gruppnivå ofta är friskare och kräver kortare besök. Vårdkapaciteten, i form av personal och resurser, koncentreras alltså till relativt sett redan välmående områden.

Samtidigt visar Region Östergötlands senaste delårsrapporter att andelen vård som bedrivs i regionens egen regi minskar medan den privata vården ökar, sett över tid. Det är en smygande utveckling som på sikt riskerar att försvaga den offentligt drivna vården och öka skillnaderna i tillgång och kvalitet.

Vi socialdemokrater ser med oro på utvecklingen. När vård planeras efter vinst i stället för behov leder det till ett mer ojämnt vårdutbud och riskerar att urholka förtroendet för vården som helhet.

Därför vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

Anser styret att nuvarande system för auktorisation av vårdcentraler bidrar till en jämlik tillgång till primärvård i hela länet?

Hur säkerställer styret att nya vårdcentraler etableras utifrån patienternas behov – inte utifrån lönsamhet?

Hur ser styret på den utveckling där andelen vård i regionens egen regi minskar år för år?

Vilka åtgärder avser styret att vidta för att säkerställa att även mindre orter och vårdsvaga områden får tillgång till primärvård?

Justering

--	--

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten ställer frågor kring etablering av nya vårdcentraler. Nedan följer mina svar, där jag får möjlighet att klargöra hur auktorisationssystemet fungerar och vilka principer som styr utvecklingen av primärvården i Östergötland.

Men jag vill ändå inleda med att slå fast att det är glädjande att det nu startas flera nya vårdcentraler i Östergötland. Det visar att primärvården i vårt län är attraktiv, att det finns vilja att investera och att fler vill vara med och utveckla vården för östgötarna. Nya aktörer innebär fler valmöjligheter för patienterna, kortare väntetider och ökad tillgänglighet – oavsett vem som driver verksamheten.

Interpellantens frågor:

Anser styret att nuvarande system för auktorisation av vårdcentraler bidrar till en jämlig tillgång till primärvård i hela länet?

Auktorisation av vårdcentraler inom primärvården regleras av Lagen om valfrihetssystem (LOV), som är obligatorisk för primärvården. Det innebär att alla leverantörer som uppfyller ställda krav kan etablera sig var som helst i länet. Regionens möjlighet att styra var aktörer etableras är därför begränsad.

För att ändå skapa goda förutsättningar för vård i hela länet innehåller ersättningsmodellen särskilda parametrar som riktar sig till vårdcentraler som har långt till sjukhus eller verkar på mindre orter, där det kan vara svårare att rekrytera medarbetare eller få verksamheten att bära sig. Syftet med dessa ersättningar är just att bidra till en jämlig tillgång till primärvård oavsett geografi.

Jag kan också konstatera att Östergötland är välförsett med vårdcentraler i socioekonomiskt utsatta områden såsom Berga, Skäggetorp, Ryd, Mirum och Cityhälsan Söder.

Hur säkerställer styret att nya vårdcentraler etableras utifrån patienternas behov – inte utifrån lönsamhet?

Ersättningssystemet följer patienternas vårdbehov. Den största ersättningskomponenten, ACG, baseras på diagnosbörda och innebär att vårdcentraler med patienter som har högt vårdbehov också får högre ersättning. Friska patienter ger däremot mycket låg ersättning.

Detta gör att vårdcentraler i områden med en äldre och sjukare befolkning ofta har bättre ekonomiska förutsättningar än vårdcentraler i områden där befolkningen generellt är yngre och friskare. Erfarenheten är också att nya vårdcentraler vanligtvis får många patienter med omfattande vårdbehov (även om motsatsen ofta påstås i debatten), eftersom det ofta är dessa patienter som söker sig till en ny mottagning i hopp om bättre tillgänglighet och kontinuitet. LOV tillåter inte att neka auktorisation utifrån lokalisering, men ersättningsmodellen säkerställer att resurserna styrs efter behov – inte efter var det är enklast eller billigast att bedriva verksamhet.

Hur ser styret på den utveckling där andelen vård i regionens egen regi minskar år för år?

För oss i Östgötasamverkan är det centralt att vården håller hög kvalitet och är tillgänglig – inte vem som driver vårdcentralen. Vår bedömning är att en mix av offentliga och privata aktörer stärker primärvården. Det är också viktigt att framhålla att regionens egen primärvård också fortsätter att utvecklas, bland annat genom den planerade nya etableringen i Djurgården i Linköping.

Vilka åtgärder avser styret att vidta för att säkerställa att även mindre orter och vårdsvaga områden får tillgång till primärvård?

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Tillgången till primärvård i Östergötland är god, det måste ändå sägas i sammanhanget. I genomsnitt har östgötar tio minuters bilresa till närmaste vårdcentral och jag har svårt att identifiera områden som saknar rimlig tillgång.

Däremot vill jag understryka att det finns orter/stadsdelar där fler alternativ vore välkomna, exempelvis i södra Linköping där en enda vårdcentral idag har över 25 000 listade patienter. Motala är ett annat exempel där det finns befolkningsunderlag för fler aktörer, men där lokala förutsättningar hittills gjort etableringar svåra.

Som jag även skrev i svaret på första frågan så har utsatta stadsdelar i våra större städer redan ett gott utbud av vårdcentraler.

Inlägg

Lena Micko (S), Fredrik Sjöstrand (M) och Emil Broberg (V) gör inlägg.

Justering

--	--

§197

Interpellation Var är handlingsplanen för allmänläkare

Dnr: RÖ 2025/11451

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) ställa följande interpellation:

Bristen på specialistläkare inom allmänmedicin (allmänläkare) utgör idag en flaskhals i arbetet med att stärka primärvården. Med en god bemanning av allmänläkare finns även större chanser att nå Socialstyrelsens riktvärde på 11.000 invånare per fast läkarkontakt i primärvården till år 2030.

Region Östergötland har en egen målsättning på 1.500 listade patienter per specialistläkare i allmänmedicin år 2025 och 1.100 listade patienter per specialistläkare år 2030.

För att klara framtidens utmaningar måste vården ställas om mot en Nära vård där kontinuitet, trygghet och effektiv resursanvändning står i centrum. Men en sådan omställning är omöjlig utan fler allmänläkare. Våra vårdcentraler behöver både fler färdigutbildade specialister och fler ST-läkare som utbildas inom allmänmedicin.

Centerpartiet har länge påtalat vikten av att ha en konkret handlingsplan för att nå målsättningen kring specialistläkare inom allmänmedicin och för att fler ska få en fast läkarkontakt. Utöver framtagandet av handlingsplanen behöver Region Östergötland säkerställa att man tillför pengar i budgeten i enlighet med vad som uppges i handlingsplanen. Det var också förslagen i vår motion som inte fick gehör på senaste regionfullmäktige. Idag är det tre regioner som har en handlingsplan: Region Stockholm, Region Uppsala och Region Gotland.

På senaste regionfullmäktigesammanträdet hävdade ansvarigt regionråd att Region Östergötland redan har en handlingsplan. Ingen verkade ha uppfattat detta utöver den politiska majoriteten. Dessutom har den nationella samordnaren för fast läkarkontakt förmedlat att ett arbete med att ta fram en handlingsplan är påbörjad i Region Östergötland. Det finns därför många oklarheter som behöver redas ut.

Justering

--	--

Med anledning av ovanstående frågar jag ansvarigt regionråd:

- Vilken handlingsplan rent konkret är det som hänvisas till?
- Är handlingsplanen politiskt antagen?
- Motsvarar innehållet i handlingsplanen det som Centerpartiet efterfrågade i sin motion?

Andreas Westöö (L) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten har ett antal frågor om Region Östergötlands handlingsplan för allmänläkare. De tre frågorna besvaras nedan.

1. Vilken handlingsplan rent konkret är det som hänvisas till?
2. Är handlingsplanen politiskt antagen?
3. Motsvarar innehållet i handlingsplanen det som Centerpartiet efterfrågade i sin motion?

Övergripande inriktning och målbild

Region Östergötland har sedan 2022 ett politiskt beslutat mål om att successivt sänka antalet listade patienter per specialistläkare i allmänmedicin till högst 1 100 invånare år 2030. Målet är i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktvärde för fast läkarkontakt i primärvården. För att möjliggöra en tydlig och jämförbar uppföljning har Regionstyrelsen i oktober 2025 beslutat om en ny beräkningsgrund för dimensionering av specialistläkare. Den bygger på antalet anställda läkare i heltidsmått, inklusive ST-läkare till halvt värde, samt invånarantal knutet till regiondriven och privat primärvård. Denna modell ersätter den tidigare beräkningsgrunden, som i praktiken visat sig svårtolkad och inte tillämpbar.

Den uppdaterade modellen utgör det centrala styrverktyget i regionens planering framåt.

Arbetet med långsiktig dimensionering och planering

Den uppdaterade beräkningsmodellen utgör ett centralt verktyg i regionens samlade arbete för att uppnå målsättningen om fler allmänspecialister i primärvården. Arbetet bedrivs genom flera samverkande processer, snarare än genom ett enda samlat dokument.

Prognos för ST och specialisttillväxt

Regionen har tillsammans med ST-studierektor genomfört en prognos över tillväxten av färdiga specialister 2025–2030. Prognosen bygger på nuvarande ST-dimensionering, pensionsavgångar och historiska data över hur många färdiga ST-läkare som väljer att arbeta kvar i regionen (90,5 % 2024). Utifrån detta bedöms målet om 1 100 invånare per läkare som möjligt att nå.

Vardagsnära resursplanering

Utöver den politiska beräkningsmodellen används en intern uppföljningsmodell som justeras för faktisk frånvaro (till exempel sjukfrånvaro, chefsuppdrag, MLA). Den används på vårdcentrals-, verksamhets- och centrumnivå för att analysera kontinuitet, arbetsbelastning och faktisk kapacitet. På grund av byte av lönesystem har denna inte kunnat implementeras ännu, men målsättningen är att börja använda denna modell 2026.

Ekonomiska förutsättningar

Regionstyrelsen har i treårsbudgeten avsatt resurser för fler ST-platser samt förstärkt basuppdraget i primärvården. Detta är avgörande för att kunna upprätthålla inflödet av nya

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

specialister och stärka bemanningen på sikt. PVC bedömer att plusresultatet för 2025 samt ramökningen 2026 (20 mnkr) skapar goda förutsättningar att anställa nyfärdiga specialister. Under 2026 beräknas drygt 20 ST-läkare bli färdiga, och för 2027–2028 finns reserverade medel med samma syfte – att långsiktigt stärka baskapaciteten i primärvården.

Angående handlingsplan

Handlingsplanen är inte ett enskilt dokument utan är uppdelad i olika delar av Region Östergötlands ledningssystem. Detta för att säkerställa mål- och uppdragsstyrning i ett viktigt, komplext och omfattande område. Regionstyrelsen har valt att i första hand styra genom mål och uppföljningsmodell, inte genom en separat plan. En ny beräkningsgrund för uppföljning och dimensionering beslutades av Regionstyrelsen i oktober 2025. Den ger tydliga förutsättningar för årlig och jämförbar uppföljning, vilket minskar behovet av ytterligare politiska styrdokument. I linje med uppdrag i treårsbudget 2023 initierades arbetet med att ta fram en handlingsplan men under arbetets gång valdes en annan väg med fokus på ny uppföljningsmodell och pågående utvecklingsinsatser inom olika ansvarsområden: verksamhetsnära PVC, regiongemensamt i tjänstemannaorganisation och politiskt.

Region Östergötland har valt att i stället arbeta genom separata processer som tillsammans omfattar det som normalt återfinns i en handlingsplan. Det gäller bland annat dimensionering av ST, uppföljningsmodeller, verksamhetsförankrade prognoser och rekryteringsstrategier.

Utöver detta har Primärvårdscentrum i nära dialog med Läkarföreningen initierat ett arbete för att uppdatera en tidigare påbörjad handlingsplan från 2023, med fokus på arbetsmiljö, handledning och kontinuitet – som stöd till den verksamhetsnära planeringen. Att verksamheten arbetar fram denna gör att den hålls flexibel vilket är en förutsättning för att möta denna fråga lokalt. Denna plan integreras med den nya beräkningsgrunden och vardagsnära uppföljningsmodellen, och syftar till att långsiktigt stärka arbetsvillkoren för specialistläkare i allmänmedicin.

Läkarföreningen har informerats om att arbetet med handlingsplanen ska återupptas och att den ska tas fram tillsammans mellan parterna. Planen är att den ska omfatta aktiviteter kopplade till att attrahera och behålla specialister. Målsättningen är att planen ska färdigställas i början av 2026.

Mot bakgrund av detta bedöms det inte nödvändigt med ett ytterligare politiskt beslut en separat handlingsplan för den politiska nivån skull. Arbetet genomförs redan i verksamheten inom ramen för befintlig styrning, uppföljningsmodell och budget. En verksamhetsnära handlingsplan kan utvecklas vidare inom PVC tillsammans med Läkarföreningen, men det finns inte behov av ytterligare politisk styrning i detta skede.

Inlägg

Julie Tran (C) och Andreas Westöö (L) gör inlägg.

Justering

--	--

§198

Interpellation Vilket ansvar tar styret i samband med skifte i upphandlad vård?

Dnr: RÖ 2025/11476

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Lena Micko (S) ställa följande interpellation:

Den nya upphandling av barn- och ungdomspsykiatri i länet som har genomförts väcker frågor. På insändarplats i media så framgår det tydligt att den politiska ambition som styret, M, KD, L med stöd av SD, har inte stämmer överens med den verklighet som en orolig mamma upplever. Vården upplevs som försämrade och många barn står utan tydlig läkarkontakt eller planerade behandlingar. En tidigare välfungerande vårdkontakt har ersatts av osäkerhet, bristande kontinuitet och oro.

Den här utvecklingen pekar på en större fråga om hur styret i Region Östergötland hanterar övergångar vid upphandlingar inom vården. Syftet med upphandling ska vara att använda resurser klokt och säkra en jämlik och behovsbaserad vård. Gång på gång ser vi hur marknadsstyrda lösningar och kortsiktiga ekonomiska bedömningar riskerar att undergräva just det som är vårdens kärna: trygghet, kompetens och kontinuitet. I de fall där man gör nya, eller förlänger gamla, upphandlingar så får inte övergången vålla problem för den enskilda patienten. Övergången mellan upphandlade aktörer måste fungera och oroliga föräldrar ska inte behöva söka information och få svar via insändarsidan i Corren. Socialdemokraterna menar att Region Östergötland behöver se över och stärka patientsäkerheten vid övergångar.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Hur säkerställer styret att östgötarna får en sammanhållen och trygg vård trots förändringar efter upphandlingar?
-

Justering

--	--

- Har någon uppföljning eller konsekvensanalys gjorts av hur upphandling påverkat tillgången till vård, kontinuitet och personalförsörjning?
- Vilka åtgärder vidtar styret för att motverka kompetensflykt och säkra kontinuitet vid framtida förändringar orsakade av övergångar mellan upphandlade aktörer?

Fredrik Sjöstrand (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten ställer frågor om hur Östgötasamverkan säkerställer sammanhållen och trygg vård vid upphandlingar. Nedan följer svar på interpellantens frågor, men jag vill inledningsvis understryka att jag till fullo delar interpellantens syn på vikten av att övergången mellan upphandlade aktörer fungerar på ett tryggt och smidigt sätt.

Detta gäller särskilt det exempel som nämns – upphandlingen inom barn- och ungdomspsykiatri. Jag har full förståelse för den oro som familjer kan känna när etablerade vårdkontakter förändras, vilket är en naturlig reaktion eftersom kontinuitet och förtroende är centrala inom psykiatri. Barnens bästa är alltid vår högsta prioritet, oavsett om vården ges i egen regi eller av fristående aktörer.

Hur säkerställer styret att östgötarna får en sammanhållen och trygg vård trots förändringar efter upphandlingar?

Vid varje upphandling planeras tilldelning till ny leverantör i god tid, normalt minst sex månader före avtalsstart, för att möjliggöra en strukturerad och trygg övergång. Gemensamma möten bokas tidigt med nuvarande och kommande leverantörer, avtalsansvariga och andra stödresurser i regionen för att säkerställa en smidig överlämning. Avtalen reglerar tydligt att patientsäker vård och kontinuitet ska upprätthållas och vid byte av leverantör erbjuds personal möjligheten till verksamhetsövergång för att bibehålla kontinuitet.

I den specifika upphandlingen av BUP har kvalitetskraven förstärkts ytterligare. Den frånträdande leverantören kontaktar vårdnadshavare för information och samtycke inför övergång till ny vårdgivare och regionen har löpande dialog med samtliga aktörer för att säkerställa att vården fungerar tryggt och sammanhållet.

Har någon uppföljning eller konsekvensanalys gjorts av hur upphandling påverkat tillgången till vård, kontinuitet och personalförsörjning?

Innan beslut om upphandling görs alltid en noggrann analys av befintliga avtal och hur ett nytt avtal kan påverka tillgång till vård, kontinuitet och personalförsörjning. Efter avtalsstart följer regionen upp verksamheten månadsvis för att säkerställa kvalitet och patientsäkerhet, både i upphandlade verksamheter och i egen regi.

Vilka åtgärder vidtar styret för att motverka kompetensflykt och säkra kontinuitet vid framtida förändringar orsakade av övergångar mellan upphandlade aktörer?

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Medarbetare har självklart sin fria rätt att välja och byta arbetsgivare – regionen kan inte styra över de individuella besluten. Däremot reglerar avtalen att leverantören har ansvar för bemanning, kompetens och utbildning för att säkerställa hög vårdkvalitet och behandlarkontinuitet. Regionen erbjuder dessutom likvärdiga villkor för medarbetare hos privata aktörer, till exempel ST-utbildning med rotation inom regionens verksamheter, och samordnar samverkansmöten för att stärka tillhörighet och samarbetet över aktörsgränser.

Sammanfattningsvis vill jag framhålla att Region Östergötland tar sitt ansvar för att säkerställa en trygg och sammanhållen vård vid alla upphandlingar. Vi vet samtidigt att förändringar kan innebära utmaningar och att brister kan uppstå – därför är vi lyhörda för signaler från patienter och verksamheter och beredda att agera när så behövs. Genom noggrann planering, tydliga avtalskrav, kontinuerlig uppföljning och nära dialog med vårdgivare arbetar vi för att minimera störningar, stärka kontinuiteten och upprätthålla hög kvalitet. Vårt mål är alltid att patientens bästa ska stå i centrum och att alla östgötar ska kunna känna förtroende för vården, oavsett vilken aktör som utför den.

Inlägg

Lena Micko (S), Fredrik Sjöstrand (M), Martin Tollén (S) och Viola Ingvarsson (M) gör inlägg.

Justering

--	--

§199

Interpellation Är det fortfarande sommar

Dnr: RÖ 2025/11502

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Ibtisam Yusuf (V) får ställa följande interpellation:

Under de senaste åren har vi sett hur flera enheter behåller sommarbemanning långt in på hösten – i vissa fall ända fram till årets slut. På en del håll har man till och med gått så långt som att införa en slags permanent helgbemanning, trots att verksamheterna samtidigt har en märkbart vardagsbelastad vård.

Konsekvenserna blir tydliga: overtiden växer, arbetsbelastningen ökar och vårdplatser riskerar att stängas. Personalen ställs inför valet mellan att ta hand om fler patienter per vårdlag eller att se vårdplatser stå tomma på grund av brist på resurser.

Det är svårt att motivera för både patienter och personal varför vården ska dras med sommarbemanning under stora delar av året, när behovet av vård inte längre följer någon "säsong". Samtidigt vittnar medarbetare om att situationen påverkar både arbetsmiljö och patientsäkerhet negativt.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

- Hur många kliniker i Region Östergötland har i dagsläget inte full bemanning för att bedriva vård i enlighet med sitt uppdrag?
- Hur ser regionledningen på att flera verksamheter behåller sommarbemanning långt in på hösten?
- Vilka åtgärder vidtas för att säkerställa att bemanningen motsvarar vårdbehovet under årets alla månader?
- Hur arbetar regionen för att minska behovet av overtid och tillfälliga bemanningslösningar som belastar personalen ytterligare?
- På vilket sätt följs arbetsmiljö och patientsäkerhet upp i de verksamheter som haft långvarig sommarbemanning?

Justering

--	--

Marie Morell (M) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten har ett antal frågor om vårdenheternas bemanning. De fem frågorna besvaras nedan.

Hur många kliniker i Region Östergötland har i dagsläget inte full bemanning för att bedriva vård i enlighet med sitt uppdrag?

Det finns alltid enheter som har utmaningar med kompetensbrist och verksamheter som har längre köer än andra. Oaktat detta så fullgör Region Östergötland sitt uppdrag att bedriva säker och anpassad vård för medborgarna i länet. I sådana fall där det finns brister, samverkar verksamheterna mellan varandra för att innevånarna ska få tillgång till så bra vård som möjligt. Där det är motiverat, tas hyrpersonal in som stöd för att verksamheten ska få ihop bemanningen. REKO (resurs och kompetens) som har medarbetare som jobbar flexibelt inom hela regionen, styrs dit där behovet är som störst. Grunden är alltid att Region Östergötland i möjligaste mån ska ha ordinarie personal för att säkra kontinuitet, patientsäkerhet och en bättre arbetsmiljö.

Hur ser regionledningen på att flera verksamheter behåller sommarbemanning långt in på hösten?

Den normala sommarperioden gäller från juni till augusti. Denna sommar har inte på något sätt stuckit ut från de andra utan har på det stora hela tag fungerat bra. Det är ett stort pussel att få ihop semestrar åt alla medarbetare men som svaret ovan så finns det flera åtgärder som stöd. Sommaren utvärderas för att dra lärdomar inför nästa.

Vilka åtgärder vidtas för att säkerställa att bemanningen motsvarar vårdbehovet under årets alla månader?

Till hjälp i arbetet för att få till en så jämn bemanning som möjligt i vården används produktions- och kapacitetsstyrning (PKS). I det är det behovet som styr i och med att vården är olika belastad på olika ställen över tid. Dock kan det ju ändå uppstå gap mellan behov och tillgång på resurser, då används Reko och hyrpersonal. Inför sommaren vet vi att ju tidigare planering och genom att dra lärdomar från föregående år, desto bättre fungerar sommaren. Behövs prioritering är det alltid akut vård och vård som inte kan vänta som går före.

Hur arbetar regionen för att minska behovet av övertid och tillfälliga bemanningslösningar som belastar personalen ytterligare?

Med en inhyrning som ligger långt under målet är det inte så många tillfälliga bemanningslösningar som belastar personalen. En dialog med cheferna pågår kontinuerlig om fördelning av övertiden med tanken att ju fler som delar på den, desto lägre belastning för alla. Vidare används förskjutet arbetstid där Allmänna bestämmelser ger ett bra stöd i arbetet.

På vilket sätt följs arbetsmiljö och patientsäkerhet upp i de verksamheter som haft långvarig sommarbemanning?

Arbetsmiljön följs upp kontinuerligt i det systematiska arbetsmiljöarbetet och patientsäkerheten har följs upp systematiskt även den. Avvikelsehanteringen är också ett sätt att följa upp det som inte fungera så bra för att förhindra att det händer igen. Som ovan nämnt så följs sommaren upp varje år och utvärderas så att lärdomar kan tas med till nästa år.

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Inlägg

Ibtisam Yusuf (V), Marie Morell (M), Emil Broberg (V) och Jessica Eek (V) gör inlägg.

Justering

--	--

§200

Interpellation Vaccination av Vattkoppor

Dnr: RÖ 2025/11559

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Richard Kullberg (C) ställa följande interpellation:

Regeringen aviserade den 14 september 2025 att vaccin mot vattkoppor föreslås införas i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet för barn från och med 2027.

Införandet omfattar dels den löpande vaccinationen av barn som ingår i vaccinationsprogrammet, dels en sjuårig tillfällig insats för att erbjuda "ikappvaccinering" till barn upp till 18 år som ännu inte fått skydd mot vattkoppor.

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att förbereda insatsen under 2026. Det är viktigt att Region Östergötland är väl förberedd på att verkställa vaccinationerna så att resurserna används klokt.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

- Vilka specifika åtgärder vidtar Region Östergötland under 2026 för att förbereda för införandet av vattkoppsvaccination i vaccinationsprogrammet?
- Hur bedömer regionen det nuvarande behovet av att bemanna och organisera vaccinationsverksamheten, inklusive barnavårdscentraler (BVC) och elevhälsa, för att hantera den ökade arbetsbördan som följer av den sjuåriga ikappvaccineringen?
- Vilken plan har Region Östergötland för att informera föräldrar och vårdnadshavare om det nya vaccinet och vikten av ikappvaccinering för äldre barn?

Annicki Oscarsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten lyfter frågan om hur Region Östergötland förbereder sig inför införandet av vaccination mot vattkoppor i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet samt hur regionen avser hantera bemanning och informationsinsatser kopplat till den tillfälliga sjuåriga ikappvaccineringen.

Nedan besvaras interpellantens frågor.

Vilka specifika åtgärder vidtas under 2026 för att förbereda införandet av vattkoppsvaccination i vaccinationsprogrammet?

Justering

--	--

PROTOKOLL
Regionfullmäktige
2025-11-26

Region Östergötland kommer att följa Folkhälsomyndighetens förberedelser för införandet av vaccination mot vattkoppor via befintliga nätverk inom Barnhälsovården (BHV) och Smittskydd. Handläggningen på nationell nivå kommer att följas noggrant, bland annat för att klargöra om Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) kommer att bereda ärendet och hantera processen via Hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket, eller om ansvaret kommer att ligga på respektive region utan nationell samordning.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 presenterat en satsning som möjliggör införandet av vaccin mot vattkoppor i det nationella allmänna vaccinationsprogrammet från och med 2027. Under 2026 tilldelas Folkhälsomyndigheten 3 miljoner kronor för att förbereda införandet, inklusive framtagande av rekommendationer och planering av inköp. Från 2027 tillförs landets regioner 43 miljoner kronor årligen för själva vaccinationen, samt medel avsätts för ikappvaccinering av barn upp till 18 år för att säkerställa att samtliga barn erbjuds vaccination senast 2033.

Regionen avser att säkerställa god framförhållning inför 2027 genom att planera för samordning, eventuella verksamhetsförändringar samt resurssättning i takt med att nationella riktlinjer fastställs.

Hur bedömer regionen det nuvarande behovet av att bemanna och organisera vaccinationsverksamheten, inklusive barnavårdscentraler (BVC) och elevhälsa, för att hantera den ökade arbetsbördan som följer av den sjuåriga ikappvaccineringen?

Region Östergötland utgår från den struktur och det ansvar som redan finns för vaccinationsverksamhet i regionen. Det innebär att Barnhälsovården (BHV) även fortsättningsvis ansvarar för vaccinationer som riktar sig till barn, medan Smittskydd ansvarar för vaccinationer inom vuxenområdet.

I nuläget planeras inga förändringar av den övergripande ansvarsfördelningen, utan bemannings- och organisationsfrågor kommer att hanteras inom befintliga strukturer. När det gäller den tillfälliga ikappvaccineringen av barn och unga upp till 18 år kommer ett eventuellt behov av att anpassa verksamheten att bedömas inom ramen för dessa strukturer, i takt med att de nationella riktlinjerna klargörs närmare. Frågan kommer även att lyftas inom ramen för regionens samverkan med kommunerna.

Vilken plan har Region Östergötland för att informera föräldrar och vårdnadshavare om det nya vaccinet och vikten av ikappvaccinering för äldre barn?

Region Östergötland kommer att följa den etablerade struktur för informationsarbete kopplat till vaccinationer via Barnhälsovården respektive Smittskydd. I de operativa vaccinationsgrupperna ingår representant från kommunikationsenheten, vilket möjliggör framtagande av riktad och målgruppsanpassad information.

En kommunikationsplan kommer att tas fram inför införandet för att säkerställa att föräldrar och vårdnadshavare får tydlig information om vaccinets fördelar, säkerhet samt vikten av ikappvaccinering. Målsättningen är att skapa förutsättningar för god efterlevnad och hög vaccinationstäckning.

Inlägg

Richard Kullberg (C) och Annicki Oscarsson (KD) gör inlägg.

Justering

--	--

§201

Interpellation Vad vill Region Östergötland med Kulturcentrum Öst

Dnr: RÖ 2025/11562

Regionfullmäktiges beslut

1. att interpellationen anses ställd och besvarad.

Sammanträdet

Regionfullmäktige medger att Julie Tran (C) ställa följande interpellation:

September 2023 tog regionutvecklingsnämnden beslut om en avsiktsförklaring där vi meddelade Region Östergötlands avsikt att ta över (del)finansieringen för Kulturcentrum Östs tvååriga konstnärliga utbildning efter projektidens slut (2023–2026).

Det är en fantastisk verksamhet som möjliggör för personer med intellektuell funktionsnedsättning att få en eftergymnasial utbildning. Det bidrar även till en inåtriktad och utåtriktad personlig utveckling, och möjliggör deltagande i samhällets kulturliv. Deras föreställningar både berör på djupet och lockar besökare.

För närvarande medfinansierar Region Östergötland verksamheten under projektperioden, tillsammans med Allmänna Arvsfonden, Linköpings kommun och Norrköpings kommun. Framöver är tanken att Region Östergötland ska fortsätta finansieringen, tillsammans med Linköpings kommun och Norrköpings kommun (enligt avsiktsförklaringen).

Med anledning av detta frågar jag ansvarigt regionråd:

- Vad är den politiska majoritetens (M, KD, L med stöd av SD) ambitioner och mål kring denna verksamhet?
- Kommer Region Östergötland att fortsätta finansiera verksamheten efter projektidens slut/efter 2026?

Per Larsson (KD) besvarar interpellationen med följande:

Interpellanten ställer två frågor om avsikt och framtid för Kulturcentrum Öst. Frågorna besvaras nedan.

Justering

--	--

Vad är den politiska majoritetens ambitioner och mål kring denna verksamhet?

Östgötasamverkan är stolta över regionens stöd till Kulturcentrum Öst och dess viktiga bidrag till delaktighet och mångfald i kulturlivet. Kultur i dess olika former är en central del av samhället och så långt det är möjligt ska kulturarenor erbjudas hela befolkningen. Vi vet att den tvååriga utbildning som bedrivs genom Kulturcentrum Öst i Linköping betyder mycket för personer som gått ut anpassad gymnasieskola. Genom de aktiviteter som utbildningen involverar skapas kontaktytor mot andra kulturskapare och övriga samhället.

Kommer Region Östergötland att fortsätta finansiera verksamheten efter projekttidens slut/efter 2026?

Kulturcentrum Öst skiljer sig från andra etablerade utbildningsformer, vilket har fördelar men samtidigt gör det svårt att inordna under ordinarie utbildningsstrukturer. Det är inte självklart hur Region Östergötlands ansvar på lång sikt bör se ut i förhållande till kommunerna som ju är ansvariga för vuxenutbildning och målgruppsanpassat stöd.

Vi ser att Region Östergötland under våren 2026 behöver göra en analys och utvärdering av verksamheten tillsammans med Linköpings och Norrköpings kommuner. Därefter behöver de tre aktörerna enas om hur stödet ska se ut från 2027. Det blir ett viktigt underlag till beslut om Treårsbudget 2027–2029 i juni 2026, och beslut om regionutvecklingsnämndens årsplan och årsbudget hösten 2026.

Inlägg

Julie Tran (C) och Per Larsson (KD) gör inlägg.

§202

Motion Minska den psykisk ohälsan hos barn och unga i Östergötland

Dnr: RÖ 2025/10884

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Kerstin Sjöberg (C) och Julie Tran (C) har lämnat in motion ” Minska den psykiska ohälsan hos barn och unga i Östergötland ”.

Justering

--	--

§203

Val och avsägelser av ledamöter och ersättare 2025
Dnr: RÖ 2025/186

Regionfullmäktiges beslut

1. Att notera att inga avsägelser inkommit till detta sammanträde.

Justering

--	--

§204

Val och avsägelser av ledamöter och ersättare 2025
Dnr: RÖ 2025/186

Regionfullmäktiges beslut

Regionfullmäktige beslutar att välja:

1. Nämndeman i Kammarrätten i Jönköping 2025-11-27 – 2027-12-31

Torbjörn Holmqvist (S)

Fyllnadsval efter Mattias Geving som avsagt sig uppdraget

2. Nämndeman i Förvaltningsrätten 2025-11-27 – 2027-12-31

Ann-Charlotte Wiberg (S)

Fyllnadsval efter Pernilla Axell som avsagt sig uppdraget

3. Ordförande revisionen 2025-11-27 -- tiden för granskning av den verksamhet som bedrivs räkenskapsåren 2025–2026.

Gunnel Öman Genneback (S)

Fyllnadsval

Justering

--	--

§205

Motion AI-strategi för Region Östergötland

Dnr: RÖ 2025/11923

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Julie Tran (C) har lämnat in motion ” AI-strategi för Region Östergötland”.

Justering

--	--

§206

Enkel fråga Trafiksituationen

Dnr: RÖ 2025/11896

Kerstin Sjöberg (C) ställer följande fråga:

Väldigt många gator i centrala Linköping och även Norrköping har nu kraftigt försämrad framkomlighet på grund av vägarbeten. Vi ser idag långa köer på Lasarettsgatan vilket fördröjer transport med ambulans till Akutintaget på Universitetssjukhuset i Linköping. Att många gator stängs av i samma tidsperiod minskar möjligheten att hitta alternativa vägval. Detta är mycket oroande med tanke på framkomlighet för blåljusfordon i allmänhet och ambulans i synnerhet.

Har samråd skett mellan regionen och kommunerna för att ta med denna aspekt i planeringen?

Jan Owe- Larsson (M) besvarar frågan.

Justering

--	--

§207

Motion Vaccination mot bältros för äldre

Dnr: RÖ 2025/12082

Regionfullmäktiges beslut

1. att överlämna motionen till regionstyrelsen för beredande av svar.

Beskrivning av ärendet

Jessica Eek (V) har lämnat in motion ” Vaccination mot bältros för äldre”.

Justering

--	--

§208

Utdelning av Region Östergötlands nya kulturpriser

Region Östergötland har utsett de första mottagarna av de nya kulturpriserna. Ydre kulturcentrum får det stora kulturpriset. Det lilla kulturpriset delas ut till Emelie Dahlskog och Albin Johansson.

Region Östergötland har under lång tid delat ut kulturstipendier en gång per år. Från och med i år har de ersatts av kulturpriser som delas ut i två kategorier; det stora kulturpriset som ges till en nominerad och det lilla kulturpriset som ges till två nominerade.

Det stora kulturpriset, på 100 000 kronor, går till Ydre kulturcentrum.

Det lilla kulturpriset, på 10 000 kronor per mottagare, går till Emelie Dahlskog, från Norrköping, och Albin Johansson, från Linköping.

Justering

--	--

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med Region Östergötlands underskriftstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

Underskrift 1

Namn: REBECKA HÄGG
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2025-12-17 14:19:06 GMT+01:00
Transaktions-ID: 3b1259ff30594b8c9b508cacaeb0adfa

Underskrift 2

Namn: Elvira Alfrida Wibeck
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2025-12-18 10:01:01 GMT+01:00
Transaktions-ID: 94c6dd72cbdf4407be1dc518e0761de3

Underskrift 3

Namn: Nils Gustav Babtist
Identifieringsmetod: BankID
Datum och tid: 2025-12-19 17:11:13 GMT+01:00
Transaktions-ID: c8bdd6771ade43239a557badb2d1f5ad

Underskrift 4

Namn: Peder Björn
Identifieringsmetod: SITHS eID
Organisation: Region Östergötland
Befattning: Bitr kanslichef
Datum och tid: 2025-12-21 16:01:17 GMT+01:00
Transaktions-ID: 3aab77d3826c4493ba6b95e8e81349a9